

STRATEŠKI PROGRAM

**JAVNEGA SKLADA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA PODJETNIŠTVO
ZA OBDOBJE 2024 - 2030
/poslovna politika/**

Javni sklad Republike
Slovenije za podjetništvo

Ulica kneza Koclja 22
2000 Maribor

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO,
TURIZEM IN ŠPORT

Sofinancira
Evropska unija

**RASTEMO
SKUPAJ**

Spletna stran:

www.podjetniskisklad.si

Info e-mail naslov:

info@podjetniskisklad.si

vavcerji@podjetniskisklad.si

razpisi@podjetniskisklad.si

register@podjetniskisklad.si

OSNOVNI PODATKI O SKLADU

OSEBNA IZKAZNICA

NAZIV	Javni sklad Republike Slovenije za podjetništvo
KRATEK NAZIV	Slovenski podjetniški sklad (Sklad)
SEDEŽ	Maribor
POSLOVNI NASLOV	Ulica kneza Koclja 22
MATIČNA ŠTEVILKA	5523362
DAVČNA ŠTEVILKA	58045473
PRAVNOORGANIZACIJSKA OBLIKA	Javni sklad
LASTNIŠTVO	Republika Slovenija
LETO USTANOVITVE	1992
STATUT	Statut Sklada predstavlja Akt o ustanovitvi Javnega sklada Republike Slovenije za podjetništvo (Uradni list RS, št. 4/19)
ZAKONSKA PODLAGA ZA DELOVANJE	Zakon o javnih skladih (ZJS-1) (Uradni list RS, št. 77/08, 8/10 - ZSKZ-B, 61/20 – ZDLGPE in 206/21 - ZDUPŠOP) Zakon o podpornem okolju za podjetništvo (ZPOP-1) (Uradni list RS, št. 102/07, 57/12, 82/13, 17/15, 27/17, 13/18 – ZSInv in 40/23 – ZzrID-A) Zakon o javnih financah (Uradni list RS, št. 11/11, 14/13 – popr., 101/13, 55/15 - ZFisP, 96/15 – ZIPRS1617,, 13/18, 195/20 – odl. US, 18/23 – ZDU-10 in 76/23) Zakon o družbah tveganega kapitala ZDTK-A (Uradni list RS, št. 92/07 in 57/09)
GLAVNA DEJAVNOST	Izboljšanje dostopa do finančnih sredstev za mala in srednje velika podjetja.
DEJAVNOSTI SKLADA PO STANDARDNI KLASIFIKACIJI	84.130 Urejanje gospodarskih področij za učinkovitejše poslovanje, 64.910 Dejavnost finančnega zakupa, 64.920 Drugo kreditiranje, 64.300 Dejavnost skrbniških in drugih skladov ter podobnih finančnih subjektov.
PODATKI O REGISTRACIJI	23.1.1992 na osnovi Zakona o razvoju malega gospodarstva
ELEKTRONSKA POŠTA	info@podjetniskisklad.si
TELEFON	02/234 12 60
FAX	02/234 12 82
SPLETNA STRAN	www.podjetniskisklad.si
DIREKTORICA	mag. Maja Tomanič Vidovič

SESTAVA NADZORNEGA SVETA

Dva predstavnika Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport
Predstavniki Ministrstva za finance
Predstavniki Ministrstva za kohezijo in regionalni razvoj
predstavniki Gospodarske zbornice Slovenije
Predstavniki Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije
Predstavniki Združenja bank Slovenije

FINANČNI PODATKI NA DAN 31.12.2023

NAMENSKO PREMOŽENJE - KAPITAL 197,27 mio EUR

BILANČNA VSOTA SKUPAJ Z IZVEN

BILANČNO EVIDENCO

=

892,49 mio EUR

AKTIVNI PORTFELJ

Število aktivnih pogodb: 15.695

Višina aktivnih pogodb: 892,49 mio EUR

Razdelitev:

- **Garancijska linija**
  - Število aktivnih pogodb: 6.481 (41,3 % od celote)
  - Višina aktivnih pogodb: 480,49 mio EUR (53,8 % od celote)
- **Kreditna linija**
  - Število aktivnih pogodb: 9.073 (57,8 % od celote)
  - Višina aktivnih pogodb: 325,36 mio EUR (36,5 % od celote)
- **Posebni produkti**
  - Število aktivnih pogodb: 80 (0,5 % od celote)
  - Višina aktivnih pogodb: 12,69 mio EUR (1,4 % od celote)

STRUKTURA AKTIVNEGA PORTFELJA na dan 31.12.2023

▪ **Ostalo**

- Število aktivnih pogodb: 61 (0,4 % od celote)
- Višina aktivnih pogodb: 73,95 mio EUR (8,3 % od celote)

VIRI

- Lastni viri: 258,41 mio EUR (29,0 %)
- Sredstva v upravljanju: 290,28 mio EUR (32,5 %)
- Potencialne obveznosti in obveznosti iz virov drugih institucij: 343,80 mio EUR (38,5 %)

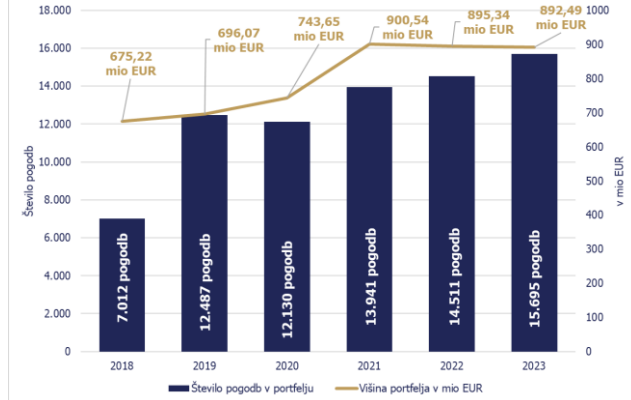
ZUNANJA REVIZIJA 2023

Deloitte revizija d.o.o.

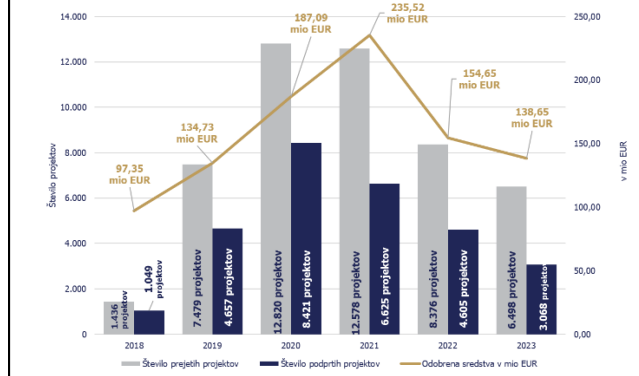
NOTRANJA REVIZIJA 2023

Audit svetovanje, družba za poslovno in drugo svetovanje d.o.o.

RAST AKTIVNEGA PORTFELJA PO LETIH

REALIZACIJA ODOBRENH PROJEKTOV PO LETIH

Uporabljeni pojmi in kratice:

<i>Pojem ali kratica</i>	<i>Razlaga</i>
<i>Sklad</i>	<i>Slovenski podjetniški sklad</i>
<i>MSP</i>	<i>Mikro, mala in srednje velika podjetja</i>
<i>RS</i>	<i>Republika Slovenija</i>
<i>EKP</i>	<i>Evropska kohezijska politika</i>
<i>EK</i>	<i>Evropska komisija</i>
<i>MGTS</i>	<i>Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport</i>
<i>UNIDO</i>	<i>Organizacija združenih narodov za industrijski razvoj</i>
<i>OECD</i>	<i>Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj</i>
<i>MZEZ</i>	<i>Ministrstvo za zunanje in evropske zadeve</i>
<i>EIB</i>	<i>Evropska investicijska banka</i>
<i>EIF</i>	<i>Evropski investicijski sklad</i>
<i>BDP</i>	<i>Bruto domači proizvod</i>

STRATEŠKI PROGRAM ZA OBDOBJE 2024 – 2030 / POSLOVNA POLITIKA

September 2024

KAZALO

1. Povzetek	15
2. Uvodna določila	19
2.1. Zakonske in druge podlage.....	19
2.2. Predpostavke za oblikovanje strateškega programa Sklada 2024 – 2030	19
2.2.1. Globalne razmere, ki izkazujejo potrebe po oblikovanju posebnih strategij za MSP-je, start-upe in scale-upe ¹⁹	
2.2.2. Skupne strateške usmeritve za obdobje 2024 – 2030	20
2.2.3. Dosedanja vloga Sklada v gospodarskem prostoru Slovenije	22
2.3. Struktura strateškega programa za obdobje 2024 – 2030	23
3. Strateška vloga / vizija Sklada za obdobje 2024 – 2030	27
4. Strateška poslanstva Sklada v obdobju 2024 – 2030	31
4.1. Strateško poslanstvo 1 - Zapolnjevanje vrzeli v MSP-jih, start-up in scale-up podjetjih, s poudarkom na prioriteto razvojno pomembnih področjih.....	32
4.1.1. Izhodišča za strateško poslanstvo 1	32
4.1.2. Uresničevanje strateškega poslanstva 1 preko operativne vloge 1 – Ponudnik finančnih spodbud MSP-jem, ter start-up in scale-up podjetjem s poudarkom na prioriteten razvojnih področjih.....	38
4.1.3. Cilji in finančni okvir strateškega poslanstva 1	40
4.2. Strateško poslanstvo 2 - Zapolnjevanje vrzeli v razvojnih in poslovnih kompetencah MSP-jev, start-up in scale-up podjetij	41
4.2.1. Izhodišča za strateško poslanstvo 2	41
4.2.2. Uresničevanje strateškega poslanstva 2 preko operativne vloge 2 - ponudnik specifičnih spodbud za dvig poslovnih in razvojnih kompetenc (skills) v MSP-jih, start-up in scale-up podjetjih	45
4.2.3. Cilji in finančni okvir strateškega poslanstva 2	47
4.3. Strateško poslanstvo 3 - Povečanje števila inovativnih in trajnostno usmerjenih MSP-jev, start-up in scale-up podjetij	48
4.3.1. Izhodišča za strateško poslanstvo 3	48
4.3.2. Uresničevanje strateškega poslanstva 3 preko operativne vloge 3 – Spodbujevalec razvojnih partnerstev za dvig inovativne usmerjenosti in trajnosti MSP-jev, start-up in scale-up podjetij	51
4.3.3. Cilji in finančni okvir strateškega poslanstva 3	53
4.4. Strateško poslanstvo 4 – Dvigovanje pomena podjetnosti in inovativnosti v Sloveniji	54
4.4.1. Izhodišča za strateško poslanstvo 4	54
4.4.2. Uresničevanje strateškega poslanstva 4 preko operativne vloge 4 – promotor podjetništva in inovativnosti	54
4.4.3. Cilji in finančni okvir strateškega poslanstva 4	56
4.5. Strateško poslanstvo 5 - Usmerjenost delovanja Sklada v korist MSP-jev, start-up in scale-up podjetij, upoštevanje ESG načela in racionalno poslovanje	57
4.5.1. Uresničevanje strateškega poslanstva 5 preko operativne vloge 5 – učinkovita javna institucija z upoštevanjem ESG načela	57
5. Skupni cilji in finančni okvir 2024 – 2030	63

**POVZETEK
STRATEŠKEGA
PROGRAMA SKLADA
2024 - 2030**

1. Povzetek

Mikro, mala in srednje velika podjetja (MSP) predstavljajo hrbtenico gospodarstva, saj pomembno prispevajo k inovacijam, zagotavljajo številne zaposlitvene možnosti in pospešujejo gospodarsko rast, zato je ključno, da se ukrepi, financirani s strani držav, prilagodijo njihovim specifičnim potrebam.

Sklad ima ključno vlogo pri podpori MSP-jev, saj vlaga v dejavnosti, ki podjetjem zagotavljajo likvidnostna sredstva in financiranje investicij, obenem pa se osredotoča na projekte z visokim trajnostnim učinkom. Sklad mora ohraniti ključno podporo za MSP-je, start-upe in scale-upe v slovenskem gospodarskem prostoru z zagotavljanjem stabilnosti svoje ponudbe.

Strateška vloga / vizija za obdobje 2024 – 2030: Sklad je osrednji javni sklad za podporo MSP-jev, start-up in scale-up podjetij z ukrepi za zmanjševanje različnih vrzeli, s katerimi se podjetja soočajo na trgu predvsem na področju trajnostnega razvoja v definiranih prioritetenih področjih.

Strateška vloga / vizija Sklada se bo v obdobju 2024 – 2030 uresničevala preko **4 strateških poslanstev in 1 dodatnega strateškega poslanstva**, ki je vezan na Sklad kot institucijo, in sicer:

- Strateško poslanstvo 1 – Zapolnjevanje finančnih vrzeli v MSP-jih, start-up in scale-up podjetjih, s poudarkom na prioritetenih razvojnih področjih,
- Strateško poslanstvo 2 – Zapolnjevanje vrzeli v razvojnih in poslovnih kompetencah MSP-jev, start-up in scale-up podjetjih,
- Strateško poslanstvo 3 – Povečanje števila inovativnih in trajnostno usmerjenih MSP-jev, start-up in scale-up podjetij,
- Strateško poslanstvo 4 – Dvigovanje pomena podjetnosti in inovativnosti v Sloveniji,
- Strateško poslanstvo 5 – Usmerjenost delovanja Sklada v korist MSP-jev, start-up in scale-up podjetjem, upoštevanje ESG načela in racionalno poslovanje.

Sklad želi ohraniti svojo močno vlogo na področju podpore podjetništva, zato skladno s strateško vlogo / vizijo v obdobju 2024 – 2030 načrtuje:

- odobriti cca **950 mio EUR spodbud**,
- podpreti cca **21.000 projektov**,
- angažirati cca **680 mio EUR virov**,
- spodbuditi cca **1.400 mio EUR investicij** v gospodarstvu.

Sklad pričinja novo strateško obdobje 2024 – 2030. Predhodni strateški program Javnega sklada Republike Slovenije za podjetništvo se je zaključil v letu 2023. V času izvajanja predhodnega strateškega programa za obdobje 2018 – 2023 so bili izvedeni oz. preseženi vsi načrtovani ukrepi.

2

UVODNA DOLOČILA

2. Uvodna določila

Sklad pričenja novo strateško obdobje 2024 – 2030. Predhodni strateški program Javnega sklada Republike Slovenije za podjetništvo se je zaključil v letu 2023. V času izvajanja predhodnega strateškega programa za obdobje 2018 – 2023 so bili izvedeni oz. preseženi vsi načrtovani ukrepi.

2.1. Zakonske in druge podlage

Strateški program Javnega sklada Republike Slovenije za podjetništvo za obdobje 2024 – 2030 /poslovna politika/ (v nadaljevanju: strateški program) izhaja iz:

- 23. člena Zakona o javnih skladih (Uradni list RS, št. 77/08, 8/10 – ZSKZ-B, 61/20 – ZDLGPE in 206/21 – ZDUPŠOP; v nadaljnjem besedilu: ZJS-1) - Sklad posluje skladno s poslovno politiko za srednjeročno obdobje, ki jo na predlog direktorja in na podlagi mnenja nadzornega sveta sprejme ustanovitelj,
- 16. in 17. člena Zakona o podpornem okolju za podjetništvo (Uradni list RS, št. 102/07, 57/12, 82/13, 17/15, 27/17, 13/18 – ZSInv in 40/23 – ZZrID-A; v nadaljnjem besedilu ZPOP-1), ki določata področje delovanja in instrumente javnega sklada za spodbujanje podjetništva,
- Pravilnika o strateškem načrtovanju z dne 17. 6. 2022 (interni dokument Sklada, sprejet na podlagi 30. člena Akta o ustanovitvi Javnega sklada Republike Slovenije za podjetništvo (Uradni list RS, št. 4/19)).

2.2. Predpostavke za oblikovanje strateškega programa Sklada 2024 – 2030

2.2.1. Globalne razmere, ki izkazujejo potrebe po oblikovanju posebnih strategij za MSP-je, start-upe in scale-upe

Trenutno globalno stanje iz katerega izhajajo potrebe slovenskih MSP-jev, start-upov in scale-upov

- MSP-ji predstavljajo hrbtenico gospodarstva, saj pomembno prispevajo k inovacijam, zagotavljajo številne zaposlitvene možnosti in pospešujejo gospodarsko rast, zato je ključno, da se ukrepi, financirani s strani držav, prilagodijo njihovim specifičnim potrebam. Poleg trenutnih gospodarskih razmer, kot so inflacija, obrestne mere in geopolitične razmere, se MSP-ji soočajo tudi s prehodom in prilagajanjem na digitalno in trajnostno gospodarstvo.
- Nadaljuje se obdobje naraščajoče globalne nestabilnosti – kriza dobavnih verig, geopolitične razmere, pomanjkanje kadrovskih resursov,...¹
- Soočanje z vedno večjimi podnebnimi spremembami², ki se bodo nadaljevale z vsemi posledicami.
- MSP-ji se še vedno soočajo z neenakostjo pri dostopanju do virov, višjim tveganjem, naraščajočimi stroški,...
- Zaostreni pogoji financiranja – podjetja se srečujejo z zaostrenimi pogoji financiranja, saj centralne banke še vedno ohranjajo visoke obrestne mere za boj proti visoki inflaciji. Visoke obrestne mere predstavljajo povečane stroške financiranja in vplivajo na zmanjšanje povpraševanja in na zmanjšanje investicij, posledično se je v letu 2023 upočasnila gospodarska rast na ravni EU.
- Globalna nestabilnost in neenakost sta razkrili globalno ranljivost in odvisnost od novih tehnoloških rešitev in inovacij.

¹ Vir: Evropska komisija – Letno poročilo o evropskih MSP-jih 2023/2024 https://single-market-economy.ec.europa.eu/document/download/2bef0eda-2f75-497d-982e-c0d1cea57c0e_en?filename=Annual%20Report%20on%20European%20SMEs%202024.pdf

² Vir: Evropska komisija. (2019). Evropski zeleni dogovor. COM(2019) 640 final. Dostopno prek https://eurlex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0015.02/DOC_1&format=PDF

- Še vedno obstaja primanjkljaj zmogljivosti in virov poslovnega sektorja – zlasti MSP, start-up in scale-up podjetjem – primanjkujejo tako finančni viri kot kompetence, zato je njihov doprinos k rešitvam za oživitvev, odpornost, trajnostni razvoj ter za naraščajočo globalno stabilnost še vedno premajhen.
- Inovacijski ekosistem v Evropi je velik, a še vedno preveč razdrobljen.

Nove potrebe MSP-jev, start-up in scale-up podjetij

- Ob nepričakovanih in pomembnih spremembah je potrebno reagirati agilno, kreativno in hitro.
- Prihodnost bo zahtevala vedno več inovativnih in sodelovalnih rešitev – nazorno je prikazano, kako bistvene so v resnici inovacije in prelomne tehnologije, ki temeljijo na znanosti, tehnologijah prihodnosti in sodelovanju med vsemi državami članicami ter podjetniškem duhu.
- Prav tako je neizogibno dejstvo, da bodo imele raziskave, inovacije in na tehnologijah prihodnosti sloneči podjetji pomembno vlogo pri okrevanju svetovnega gospodarstva.

2.2.2. Skupne strateške usmeritve za obdobje 2024 – 2030

- a) Kljub izkazani odpornosti slovenskega gospodarstva na zunanje dejavnike, produktivnost dela zaostaja za povprečjem EU. Čeprav se nekateri dejavniki produktivnosti postopoma izboljšujejo, Slovenija še vedno precej zaostaja za povprečjem EU, ki je leta 2023 dosegla 85 % povprečja EU kar je za odstotno točko več kot leta 2008 in precej oddaljeno od cilja za leto 2030, da bo produktivnost dosegala 95 % povprečja EU. Za premagovanje zaostanka in sledenje zastavljenim ciljem je potrebno spodbujati neizkoriščen potencial ter pospešiti vlaganja v pametno in zeleno preobrazbo. Slovenija mora bolj proaktivno pristopiti k strukturnim reformam, ter sistematično in ciljno usmerjeno izkoriščati konkurenčno prednost, spodbujati inovacije, zeleni in digitalni prehod, hkrati pa izboljšati podporno okolje za MSP, da bi lahko v celoti izkoristila svoj gospodarski položaj. Strateški program Sklada 2024 – 2030 se svojimi ukrepi osredotoča na izkazane izzive, s katerimi se sooča slovensko gospodarstvo, še posebej ciljne skupine MSP-jev in skupine inovativnih start-up in scale-up podjetij. Vendar so za izboljšanje položaja potrebne tudi strukturne reforme, ki jih Sklad lahko predlaga oz. navodilom ministrstev sledi, nima pa v celoti vpliva na njihovo uresničevanje.
- b) Sklad ima ključno vlogo pri podpori MSP-jev³, saj vlaga v dejavnosti, ki podjetjem zagotavljajo likvidnostna sredstva in financiranje investicij, obenem pa se osredotoča na projekte z visokim trajnostnim učinkom. Sklad mora ohraniti ključno podporo za MSP-je, start-upe in scale-upe v slovenskem gospodarskem prostoru z zagotavljanjem stabilnosti svoje ponudbe. Z načrtovanimi ukrepi se bo še naprej odzival na nezadosten trg dolžniških in lastniških virov financiranja, ter si prizadeval za krepitve svoje ponudbe. Zaveda se tudi pomena prihodnjih izzivov, zato ima vzpostavljen model poslovanja, ki omogoča hitro odzivanje in ohranjanje ključne vloge za vse vključene deležnike.
- c) Sklad podpira industrijo prihodnosti in prehaja v institucijo, ki v večji meri temelji na ciljnih trajnostnega razvoja z osredotočenostjo na tematske cilje EU, ter s tem spodbuja strateški položaj EU na področju energije, inovacij in digitalnega prehoda.
- d) Dvig števila trajnostno usmerjenih projektov MSP, start-up in scale-up podjetij: Za povečanje števila trajnostno usmerjenih projektov so potrebna jasno definirana prioriteta razvojna področja, zato je Sklad glede na zaznane potrebe MSP-jev, start-up in scale-up podjetij in izhajajoč iz Strategije pametne specializacije S5, definiral 8 prioriteten razvojnih področjih in

³ Čeprav se v dokumentu posebej ne odraža, lahko Sklad skladno z zakonskimi določili podpira tudi velika podjetja.

datne 4 trajnostne vidike, s katerimi spodbuja podjetja, da se usmerjajo k krožnemu, digitalnemu, zelenemu in družbeno koristnemu poslovanju (slika 1). Definirana področja in trajnostne vidike želi Sklad postopoma vkomponirati v svoje finančne spodbude, vendar je potrebno predhodno podjetja ustrezno pripraviti, informirati in jih izobraziti. Na podlagi tega je Sklad oblikoval operativni vlogi 2 in 3, s katerima želi prispevati k dvigu kompetenc, inovativne usmerjenosti in trajnosti MSP-jev, start-up in scale-up podjetij na definiranih prioritethih področjih.

Slika 1: Prioritetna razvojna področja Sklada s trajnostnimi vidiki

- e) Dvig števila prijav MSP-jev, start-upov in scale-upov na javne razpise EK: Slovenska podjetja premalo izkoriščajo možnosti neposrednega financiranja preko javnih razpisov EK (npr. HORIZON, EU4HEALTH, DIGITAL EUROPE, GLOBAL GATEWAY idr.). Glede na razpoložljivost različnih finančnih virov, za katere lahko kandidirajo bodisi samostojno bodisi v partnerstvu z drugimi, je potrebno podjetja ustrezno opolnomočiti in povezati s sorodnimi podjetji, institucijami znanja, razvojno-raziskovalnimi institucijami, laboratoriji ter podpornimi institucijami. Najprej je potrebno okrepiti povezave na nacionalni ravni, nato pa tudi na globalni, da bodo pripravljena in sposobna pridobiti ustrezna sredstva.

2.2.3. Dosedanja vloga Sklada v gospodarskem prostoru Slovenije

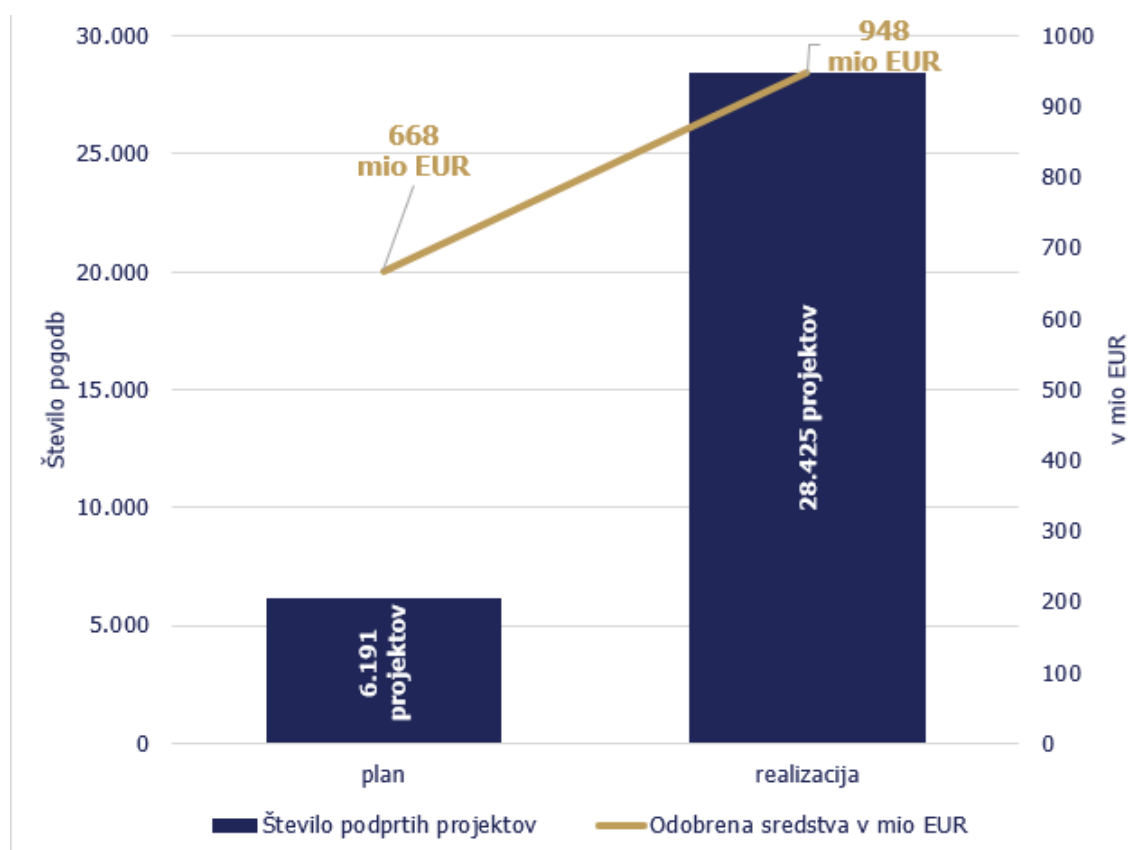
Stabilnost poslovanja Sklada in prepoznavnost na trgu zagotavlja učinkovit prispevek k doseganju zastavljenih ciljev na ravni RS in EU še posebej na prioritetnih razvojnih področjih.

V današnjem poslovnem okolju so področja, ki jih pokriva Sklad, predmet stalnega razvoja, negotovosti in prilagajanja gospodarskim razmeram in tehnološkega napredka. Sklad se zaveda pomembnosti prihajajočih izzivov, zato je osredotočen na prilagajanje hitrim spremembam in ohranitvi svojega pomena.

V obdobju 2018 – 2023 je skladno s strateškim programom 2018 – 2023 dosegel vse zastavljene cilje in jih celo za 42 % presegel glede na odobrena sredstva, oz. za 4,6x po številu odobrenih projektov.

Tabela: Primerjava načrtovanih in realiziranih odobrenih sredstev in podprtih projektov 2018 – 2023

	Načrtovana višina odobrenih sredstev v mio EUR	Realizirana višina odobrenih sredstev v mio EUR	Indeks	Načrtovano število podprtih projektov v mio EUR	Realizirano število podprtih projektov v mio EUR	Indeks
Skupaj	667,57	948,00	1,42	6.191	28.425	4,59

Preseženi rezultati so posledica predvsem odobravanja okrepljenih spodbud, ki jih je Sklad v zadnjih letih izvajal skladno z Vladnimi ukrepi za premagovanje različnih kriz, s katerimi so se oz. se še vedno soočajo podjetja (epidemija covid, energetska kriza, poplave, geopolitične razmere ipd.).

Posledica izvajanja okrepljenih kriznih ukrepov in delovanja podjetij v kriznih razmerah (epidemija covid, energetska kriza, poplave, geopolitične razmere) pa se na drugi strani izkazuje v nižjih makroekonomskih učinkih na področju novoustanovljenih delovnih mest. V obdobju 2019⁴ – 2022⁵ so podprta podjetja Sklada v 3 letih po izvedeni investiciji:

- ustvarila 0,8 novih delovnih mest na podprt projekt, kar je manj kot je Sklad načrtoval v strateškem programu 2018 – 2023.

Kljub nižjim učinkom pri ustvarjanju novih delovnih mest od načrtovanih, pa ostali makroekonomski učinki izkazujejo:

- ohranitev 85.526 delovnih mest,
- 16 % povprečno povečanje dodane vrednosti na zaposlenega podjetje (v strateškem programu 2018 – 2023 je bilo predvideno 12 % povprečno povečanje),
- 21 % povprečno povečanje prihodkov.

2.3. Struktura strateškega programa za obdobje 2024 – 2030

Strateški program je sestavljen iz naslednjih vsebin:

- opredelitev strateške vloge / vizije Sklada,
- opredelitev strateških poslanstev Sklada, preko katerih se bo uresničevala strateška vloga / vizija z definiranjem:
  - osnovnih izhodišč po posameznih strateških poslanstvih Sklada,
  - operativnih nalog za izvajanje posameznega strateškega poslanstva,
- opredelitev skupnih ciljev in finančnega okvirja 2024 – 2030.

---

⁴ Spremljanje makroekonomskih učinkov podjetij, ki so bila podprta v letu 2018 se je pričelo v letu 2019.

⁵ V času priprave dokumenta je analiza podatki iz konsolidiranih bilanc za leto 2023 še v teku, zato so podani podatki za leto 2022.

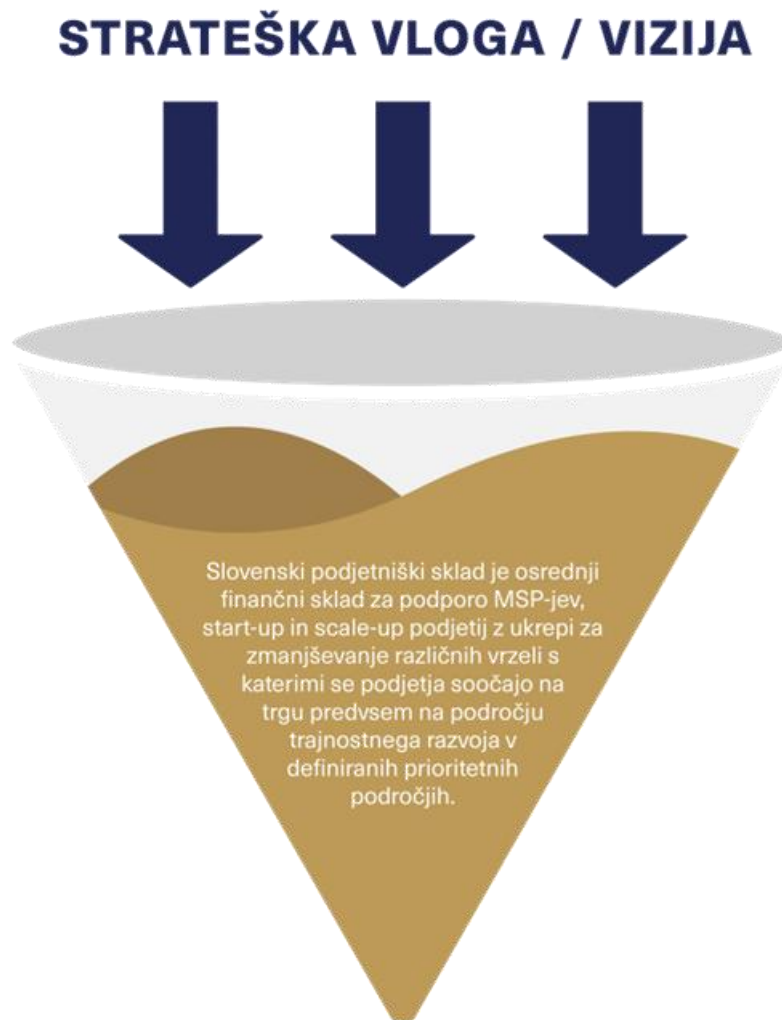

**STRATEŠKA VLOGA/
VIZIJA SKLADA
2024 - 2030**

3. Strateška vloga / vizija Sklada za obdobje 2024 – 2030

Strateška vloga / vizija Sklada za obdobje 2024 – 2030 temelji na predhodno navedenih predpostavkah.

Prioritetna razvojna področja: a) Vertikalne skupine: pametna infrastruktura (mesta, skupnosti, stavbe, dom z lesno verigo), informacijsko komunikacijske tehnologije (IKT), trajnostni viri in surovine, trajnostna hrana in turizem, zdravje – medicina, mobilnost, materiali kot končni produkti, tovarne prihodnosti; b) Horizontalne skupine / trajnostni vidik: krožno, zeleno, digitalna transformacija, družbeno koristno.

Slika 2: Strateška vloga / vizija Sklada

Zastavljena strateška vloga / vizija zagotavlja trajnosten in močan učinek za blažitev pogojev financiranja podjetjem in k spodbujanju k investicijam. Strateška vloga / vizija se bo preko strateških ciljev in usmeritev uresničevala in načrtovala v letnih poslovnih in finančnih načrtih Sklada.

4

**STRATEŠKA
POSŁANSTVA SKŁADA
2024 - 2030**

4. Strateška poslanstva Sklada v obdobju 2024 – 2030

Strateška vloga / vizija Sklada se uresničuje preko 4 strateških poslanstev in 1 dodatnega strateškega poslanstva, ki je vezan na delovanje Sklada kot institucijo. Iz 5 strateških poslanstev izhajajo 5 operativnih vlog Sklada, znotraj katerih so definirani ukrepi za doseganje merljivih ciljev.

Slika 3: Strateška poslanstva Sklada s pripadajočimi operativnimi vlogami

S tem modelom Sklad deluje ciljno usmerjeno, kar mu omogoča, da ostane osredotočen na svoje prioritete, učinkovito uporablja svoje resurse in se bolje prilaga spremembam na trgu.

Slika 4: Ciljna usmerjenost Sklada

4.1. Strateško poslanstvo 1 - Zapolnjevanje vrzeli v MSP-jih, start-up in scale-up podjetjih, s poudarkom na prioriteto razvojno pomembnih področjih

4.1.1. Izhodišča za strateško poslanstvo 1

Pomemben dejavnik pri nastajanju, rasti in razvoju podjetij je zadosten dostop do finančnih sredstev. MSP-ji, start-upi in scale-upi se v primerjavi z velikimi podjetji soočajo s številnimi izzivi pri pridobivanju finančnih sredstev, kar pogosto omejuje njihov potencial za rast in razvoj. Zaradi teh specifičnih izzivov je financiranje MSP-jev ključnega pomena in zahteva posebno pozornost v okviru gospodarske politike.

MSP-ji se pogosto soočajo z višjimi stroški financiranja, pomanjkanjem ustreznih jamstev ter omejenim dostopom do tradicionalnih finančnih institucij. Zato je nujno ohraniti (in po potrebi razviti nove) ciljno usmerjene ukrepe, ki bodo izboljšali dostop MSP-jev do financiranja in spodbudili njihov razvoj.

4.1.1.1. Strateška izhodišča

- Strategija razvoja Slovenije 2030 ⁶

Strategija razvoja Slovenije 2030 je del partnerskega sporazuma med Slovenijo in Evropsko komisijo za obdobje 2021-2027, katere osrednji cilj je zagotoviti kakovostno življenje za vse. Uresničuje se preko uravnoteženega gospodarskega, družbenega in okoljskega razvoja, ki ustvarja pogoje in priložnosti za sedanje in prihodnje rodove. Strateške usmeritve države za uresničevanje ciljev, se nanašajo na 5 usmeritev:

- 1) vključujoča, zdrava, varna in odgovorna družba,
- 2) učenje za in skozi vse življenje,
- 3) visoko produktivno gospodarstvo, ki ustvarja dodano vrednost za vse,
- 4) ohranjeno zdravo naravno okolje in
- 5) visoka stopnja sodelovanja, usposobljenosti in učinkovitosti upravljanja.

Vse strateške usmeritve za doseg osrednjega cilja strategije se bodo uresničevale z delovanjem na različnih medsebojno povezanih in soodvisnih področjih, ki so zaokrožena v dvanajstih ciljnih Strategije, od katerih sta predvsem dva cilja povezana tudi z gospodarsko sfero: Konkurenčen in družbeno odgovoren podjetniški in raziskovalni sektor (cilj 6) in Nizkoogljično krožno gospodarstvo (cilj 8).

- Predhodna ocena potreb trga in vrzeli financiranja na trgu za izvajanje finančnih instrumentov v programskem obdobju 2021 – 2027 ⁷

V programskem obdobju 2021–2027 se Slovenija sooča z izzivi pri uporabi finančnih instrumentov za doseganje razvojnih ciljev in zmanjšanje tržnih nepopolnosti. Študija analizira potrebe trga in vrzeli financiranja ter daje priporočila za uporabo finančnih instrumentov, s poudarkom na bolj učinkoviti in ciljno usmerjeni uporabi sredstev EKP.

Slovenija ima razmeroma dobro razvito ponudbo finančnih instrumentov, vendar so še vedno prisotne tržne vrzeli, zlasti na področju financiranja MSP, razvoja, raziskav in inovacij, digitalizacije, zelenega prehoda ter urbanega razvoja. Analiza trga je pokazala, da so finančni instrumenti posebej učinkoviti pri specifičnih ciljnih, kot so spodbujanje podjetništva, tehnološki razvoj in okoljska trajnost. Identificirane so bile ključne tržne vrzeli, ki vključujejo omejen dostop do kapitala za start-up podjetja in inovativna podjetja, ter pomanjkanje financiranja za projekte z višjim tveganjem, ki prispevajo k zelenemu prehodu

⁶ Vir: https://www.gov.si/assets/vladne-sluzbe/SVRK/Strategija-razvoja-Slovenije-2030/Strategija_razvoja_Slovenije_2030.pdf

⁷ Vir: https://evropskasredstva.si/app/uploads/2022/10/Predhodne-ocene-SI-PO2021_2027.pdf

in digitalizaciji. Obstaja potreba po dodatnih javnih in zasebnih virih za zapolnitev teh vrzeli, kjer lahko finančni instrumenti igrajo ključno vlogo.

Predlagani so novi finančni instrumenti, ki vključujejo kombinacije finančnih instrumentov in nepovratnih sredstev, ter alternativne kombinacije med posameznimi skladi. Poudarek je na ustvarjanju pogojev, ki omogočajo privabljanje dodatnih virov financiranja iz zasebnega sektorja.

SWOT analiza:

- Prednosti: Dobro razviti finančni instrumenti, pozitivne izkušnje iz preteklega obdobja.
- Slabosti: Tržne vrzeli, omejena dostopnost kapitala.
- Priložnosti: Digitalizacija, zeleni prehod, EU sredstva.
- Nevarnosti: Regulativne omejitve, gospodarska negotovost.

- Poročilo o razvoju 2024 ⁸

Slovenija se sooča s šibko trendno rastjo produktivnosti, ki se je po gospodarsko-finančni krizi znatno upočasnila. Čeprav se nekateri dejavniki produktivnosti postopoma izboljšujejo, še vedno precej zaostaja za povprečjem EU, ki je leta 2023 doseglo 85 % povprečja EU in izgublja prednost pred višegrajskimi državami (Češka, Madžarska, Poljska, Slovaška). Ključne omejitve vključujejo pomanjkanje investicij v neoprijemljive oblike kapitala, kot so programska oprema, podatki, organizacijski kapital ter izobraževanje in usposabljanje. Slovenija sicer beleži izboljšanje na področju inovacij in investicij, vendar so mehkejši dejavniki produktivnosti še vedno šibki. Za izboljšanje produktivnosti je potrebno pospešiti vlaganja v pametno in zeleno preobrazbo ter poglobiti procese poslovne preobrazbe.

Slovenska konkurenčnost se sooča z izzivi, ki jih prinašajo zunanji stroškovni šoki, naraščajoči stroški dela in inflacija. Rast nominalnih plač v zadnjih letih je bila precej visoka, kar je prispevalo k poslabšanju stroškovne in cenovne konkurenčnosti gospodarstva, zato se mora osredotočiti na povečanje produktivnih investicij, zlasti v digitalno in organizacijsko preobrazbo, ter izboljšanje podpornega okolja za podjetja. Posebna pozornost je potrebna pri razvoju človeških virov, saj imajo podjetja največ težav pri iskanju strokovnjakov, tehnikov in drugih strokovnih delavcev, pomanjkanje strokovnjakov iz področja informacijsko komunikacijskih tehnologij pa je med večjimi v EU.

Slovenija napreduje na poti k pametnemu zelenemu gospodarstvu, vendar je še vedno pred njo dolga pot. Investicije v raziskave in razvoj ter v okoljske projekte so se povečale, vendar ostajajo vrzeli pri vlaganjih v druge oblike neoprijemljivega kapitala. Inovacijska aktivnost podjetij se je izboljšala, a so zaostanki še vedno prisotni, predvsem pri MSP. Pospešiti je potrebno procese inovacijske, digitalne in zelene preobrazbe, pri čemer je ključnega pomena strateški razvoj kadrov.

- Letno poročilo Evropske komisije o MSP-jih 2023/2024⁹

Evropski MSP-ji so se v zadnjih letih soočili s pomembnimi izzivi. Pandemiji so sledile motnje v dobavnih verigah, ruska agresija nad Ukrajino, ter naraščajoči stroški energije, ki so povzročili visoko inflacijo in ogrozili gospodarsko okrevanje MSP v EU. Nova evropska industrijska politika, osredotočena na zeleni in digitalni prehod ter odprta strateška avtonomija predstavljata nove priložnosti in izzive za MSP. Odprta strateška avtonomija poudarja neodvisnost EU pri uresničevanju lastnih interesov ob ohranjanju globalnega sodelovanja.

Leta 2023 so inflacijski pritiski ogrozili gospodarsko trdnost 25,8 milijona MSP v EU in povzročili skupni upad realne dodane vrednosti za 1,6 %, znižanje za 1,0 % pa se pričakuje tudi v letu 2024. Po že

⁸ Vir: https://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/razvoj_slovenije/2024/slovenski/POR_2024_01.pdf

⁹ Vir: [Evropska komisija – Letno poročilo o evropskih MSP-jih 2023/2024 https://single-market-economy.ec.europa.eu/document/download/2bef0eda-2f75-497d-982e-c0d1cea57c0e_en?filename=Annual%20Report%20on%20European%20SMEs%202024.pdf](https://single-market-economy.ec.europa.eu/document/download/2bef0eda-2f75-497d-982e-c0d1cea57c0e_en?filename=Annual%20Report%20on%20European%20SMEs%202024.pdf)

precejšnji rasti zaposlenosti v letu 2022 za 2,9 %, se je zaposlenost tudi v letu 2023 povečala za 1,8 %, po napovedih pa se rast za 0,8 % pričakuje tudi za leto 2024. Znotraj celotne populacije MSP so bila leta 2023 na področju dodane vrednosti in zaposlovanja najuspešnejša mikro podjetja. Podobno se pričakuje tudi za leto 2024.

V daljšem časovnem obdobju se je izkazalo, da je produktivnost MSP-jev ostajala večinoma stabilna, vendar zaostaja za velikimi podjetji. V letu 2008 so bili MSP-ji približno 68 % tako produktivni kot velika podjetja, leta 2024 pa je ta delež padel na 60 %, kar predstavlja znaten zamujen potencial. Sprememba tega trenda bi lahko privedla do znatnih povečanj produktivnosti gospodarstva EU kot celote.

EU in njene države članice so uvedle različne politike za doseganje ciljev strateške avtonomije, vendar pri tem še niso dovolj podprle MSP-jev. Pomembno je, da oblikovalci politik prepoznajo MSP-je kot ključne dejavnike gospodarskega okrevanja in konkurenčnosti ter jih vključijo v politike odprte strateške avtonomije, saj bi MSP-ji lahko postali voditelji radikalnih sprememb, ki jih Evropa potrebuje za doseg svojih ciljev.

- Ekonomska raziskava OECD za Slovenijo 2024¹⁰

Po oceni OECD-ja se je slovensko gospodarstvo izkazalo za odporno proti zunanjim šokom po ruski agresiji na Ukrajino, okrevanje po pandemiji pa se je upočasnilo. Inflacija se je znižala, a vendar ostaja visoka, realna rast plač pa je prehitela produktivnost dela. Rast produktivnosti ovirajo nizke ravni investicij, omejen dostop do lastniškega financiranja, zlasti za MSP in ovire v poklicnih storitvah.

OECD navaja, da bi bolj dinamično poslovno okolje in odprava ovir spodbudila rast produktivnosti, ki je bila šibka že od velike finančne krize. Produktivnost, merjena kot BDP na zaposlenega, se v Sloveniji giblje okoli 82 % povprečja EU. Realna rast produktivnosti je v zadnjih petih letih v povprečju znašala le 1 %, kar zadržuje približevanje Slovenije k bolj razvitim gospodarstvom EU. Rast produktivnosti ovira nizka poslovna dinamika, ki odraža šibke konkurenčne pritiske, zlasti med podjetji, ki so osredotočena na domače trge in nizke ravni naložb v opredmeteni in neopredmeteni kapital v zadnjem desetletju. To je deloma posledica plitkega kapitalskega trga ter pomanjkanja tveganega kapitala in drugih oblik semenskega in začetnega financiranja. Slovenija ima relativno veliko število inovativnih MSP, vendar imajo ta omejen dostop do tveganega kapitala, kar vpliva na njihovo sposobnost širjenja inovacij. Zato je treba pospešiti reforme, ki bi lahko izboljšale dostop podjetij, zlasti inovativnih malih in srednje velikih podjetij, do lastniškega financiranja in pomagale razviti likvidnost na slovenskem kapitalskem trgu, odpraviti ovire v trgovini na drobno in odpraviti omejitve poklicnih storitev.

Za pospešitev zelenega prehoda in doseganje ničelnih neto emisij do leta 2050 je potrebno pospeševanje zmanjševanja emisij, kar vključuje zmanjšanje emisij iz kmetijstva in prometa ter dodatne ukrepe za prehod na čisto energijo, zlasti hitrejšo uporabo obnovljivih virov energije. Prav tako je potrebno močnejše prilagajanje podnebnim tveganjem. Slovenija potrebuje več ukrepov v vseh sektorjih, zlasti v kmetijstvu, energetiki in prometu, da bi do leta 2050 dosegli cilj ničelne neto vrednosti.

- Poročilo Evropske Komisije za Slovenijo 2023¹¹

V obdobju 2020 - 2022 je slovensko gospodarstvo rastlo hitreje od povprečja EU. Upad v 2020 je izravnala močna rast v letih 2021 – 2022. V letu 2022 je gospodarstvo kljub zahtevnemu zunanjemu okolju zrastle za 5,4 %. Rast je bila posledica povečanja zasebne potrošnje in naložb. Zasebno potrošnjo

¹⁰ Vir: OECD – Ekonomska raziskava za Slovenijo 2024: https://www.oecd.org/en/publications/oecd-economic-surveys-slovenia-2024_bc4a107b-en.html

¹¹ Vir: Evropska komisija - Poročilo o državi - Slovenija 2023: [DELOVNI DOKUMENT SLUŽB KOMISIJE Poročilo o državi – Slovenija 2023 Spremeni dokument k Priporočilu za PRIPOROČILO SVETU v zvezi z nacionalnim reformnim programom Slovenije za leto 2023 in mnenje Sveta o programu stabilnosti Slovenije za leto 2023 - Publications Office of the EU \(europa.eu\)](#)

so podpirali fiskalna spodbuda in razpoložljivi prihranki gospodinjstev. Inflacija je v povprečju znašala 6,8 %, podobno kot v Evropi.

V obdobju 2023 – 2024 bi se naj gospodarska rast nadaljevala, vendar po bistveno nižji stopnji, zaradi šibkejšega zunanjskega okolja, velike negotovosti in še vedno visoke inflacije. Visoke cene plina še vedno obremenjujejo plinsko intenzivne predelovalne dejavnosti (kot so kovine, kemikalije, papir, izdelki iz papirja), ki predstavljajo 4,5 % delovnih mest, kar je več kot je povprečje v Evropi.

Bančni sektor je gospodarstvu še naprej zagotavljal financiranje. Količnik kapitalske ustreznosti se je leta 2022 poslabšal na raven, ki je pod povprečjem EU. Delež nedonosnih posojil se je izboljševal je septembra 2022 padel na 1,9 %, kar je zelo blizu povprečja EU, ki znaša 1,8 %. Kapitalski trgi v RS so še vedno manj razviti in manj likvidni od povprečja EU, tako da se slovenska podjetja bolj nanašajo na bančno financiranje, kot na kapitalske trge.

- Evropsko združenje garancijskih institucij (AECM) ¹²

AECM poudarja pomembnost garancij. Član združenja je tudi Sklad, združenje pa vključuje 46 članic iz 31 držav. AECM ugotavlja, da ko je bil svet tik pred tem, da premaga Covid-19, je že zabredel v naslednjo krizo. Ruski napad na Ukrajino je prinesel nove izzive, saj je poleg velike humanitarne tragedije in geopolitična katastrofe, povzročil tudi negativne posledice za mala in srednja podjetja. Največji izzivi so skokovite cene energije, motnje v dobavni verigi in trgovinske sankcije, tako da gospodarska negotovost ostaja na visoki ravni. Mnoge članice vzpostavljajo nove namenske programe z ugodnimi pogoji za podporo podjetij. Trenutno krize v podjetjih slabijo kapitalsko osnovo in razmerje med dolgom in lastniškim kapitalom MSP-jev, člani AECM širijo paleto izdelkov in ponujajo inovativne in alternativne rešitve financiranja za svoje člane.

- Evropska investicijska banka (EIB) ¹³

EIB je bila na čelu globalnega odziva Evropske unije na koronavirusno pandemijo. Na izredne razmere so se odzivali s takojšnjimi in prilagodljivimi ukrepi. V letu 2022 se je tudi EIB soočala s posledicami nove krize, ki jo je na trgu povzročila vojna med Rusijo in Ukrajino. Kriza je povzročila nove izzive podjetij in nove vrzeli pri financiranju MSP-jev. Za zadovoljitev potreb po financiranju predvsem mladih, hitro rastočih in inovativnih MSP, sta EIB in EIF čedalje bolj aktivni pri zagotavljanju lastniškega in navideznega lastniškega kapitala. Mladi MSP imajo ključno vlogo pri dejavnih rasti, vendar pogosto ne morejo dostopati do sredstev za razvoj svojega poslovanja prek komercialnih bank. Zaradi tveganih poslovnih modelov se zanašajo na lastniško financiranje. Zasebni kapital lahko igra pomembno vlogo tudi pri nekaterih bolj zrelih podjetjih, saj lahko pripomore k potencialni rasti, mednarodni rešitvi, združitvi ali prenosu lastništva. Za takšna podjetja je lahko lastniško financiranje primernejše od posojil, vendar ni vedno lahko dostopno. Na splošno je ocena pokazala, da je podpora skupine EIB trgov lastniškega kapitala in navideznega lastniškega kapitala odpravlja ustrezne tržne vrzeli in prispeva h trgu v smislu obsega, razvoja in najboljših praks. Zagotavljanje stabilnega in predvidljivega financiranja EIF v celotnem gospodarskem ciklu ima stabilizacijski učinek na trgu, tudi v času kriz.

- Evropski finančni pregled 2024 ¹⁴

Pregled evropske finančne stabilnosti in integracije 2024 vključuje pregled nedavnih gospodarskih in finančnih dogodkov v Evropski uniji ter obravnava izzive, ki bi lahko ogrozili finančno integracijo in stabilnost.

¹² Vir: https://www.flipsnack.com/aecmeurope/202305_aecm-statistical-yearbook-2022.html

¹³ Vir: <https://www.eib.org/en/publications/20220208-ev-activity-report-2022-and-work-programme-2023-2025>

¹⁴ Vir: https://finance.ec.europa.eu/document/download/513c318e-a9ba-46f2-8854-0d134aa9bf18_en?filename=european-financial-stability-and-integration-review-2024_en.pdf

Gospodarska rast v EU je leta 2023 skoraj stagnirala s skromno letno rastjo BDP, ki je znašala 0,4 % v EU in evroobmočju. Na gospodarsko dejavnost so vplivali oslabiljeno zaupanje, geopolitične napetosti in zaostrene finančne razmere.

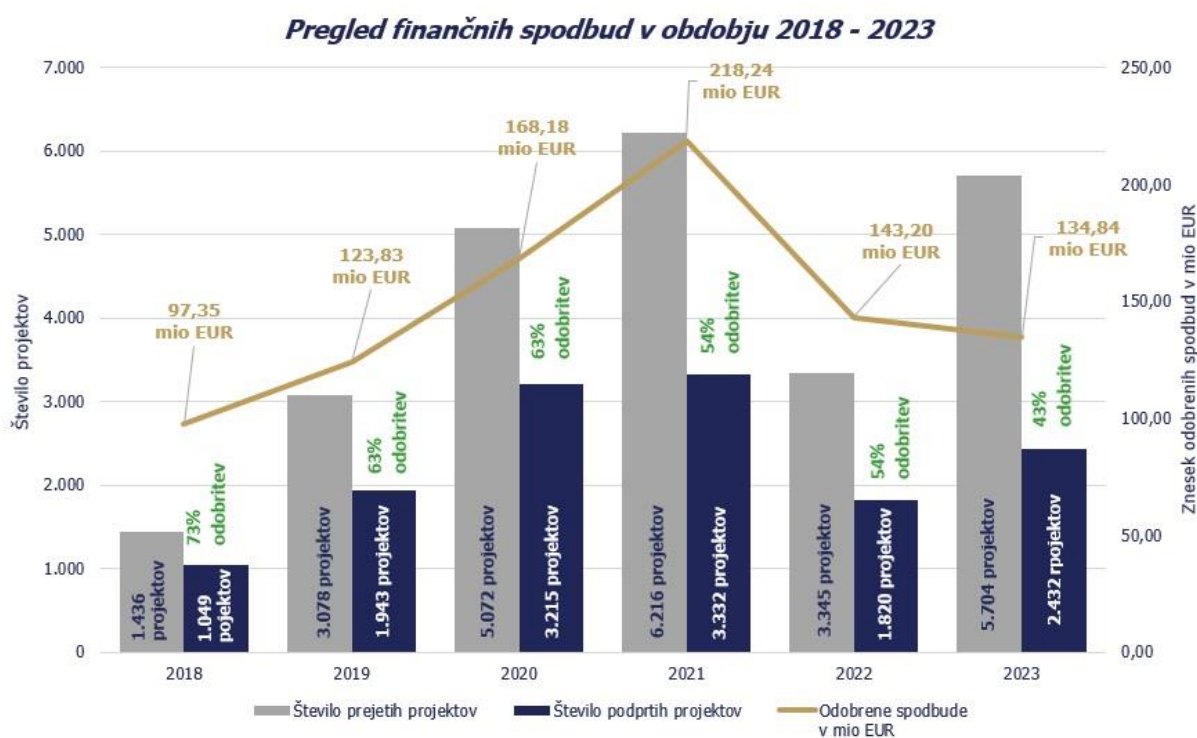
Skupna inflacija v EU se je večji del leta 2023 še naprej zniževala, vendar se je ob koncu leta 2023 nekoliko povečala na 3,4 %.

Slabše povpraševanje in zaostreni pogoji financiranja so močno obremenjevali predelovalne dejavnosti in gradbeništvo, medtem ko so bile storitve, še posebej v začetku leta 2023, bolj odporne.

Pričakuje se, da se bo gospodarska rast v letu 2024 postopoma okrepila zaradi ponovne rasti potrošnje in povečane rasti izvoza zaradi izboljšanja tujega povpraševanja. Pričakuje se, da bo proizvodni sektor zaviral gospodarsko rast, storitve pa jo bodo še naprej spodbujale.

4.1.1.2. Zaznane vrzeli Sklada v obdobju 2018 – 2023

Povpraševanje podjetij po finančnih spodbudah Sklada ostaja zelo visoko. Sklad lahko zaradi omejenih sredstev povprečno zadovolji le nekaj več kot polovico celotnega povpraševanja.

Slika 5: Primerjava prejetih in odobrenih vlog v obdobju 2018 - 2023

4.1.1.3. Doseženi rezultati po strateškem programu Sklada za obdobje 2018 - 2023

Sklad je kot osrednji javni sklad za podporo MSP-jev, start-up in scale-up podjetij v Sloveniji že v vsej svoji zgodovini izvajal ukrepe za izboljššan dostop do potrebnih ugodnih finančnih sredstev. Izvedeni ukrepi in delež odobrenih sredstev v obdobju 2018 – 2023:

- odobravanje garancij za bančne kredite s subvencijo obrestne mere – 52 %,
- odobravanje mikrokreditov in specifičnih kreditnih linij – 37 %,
- odobravanje zagonskih subvencij (za inovativna start-up podjetja, za novonastala podjetja na manj razvitih območjih) – 2 %,

- odobravanje specifičnih finančnih spodbud (za digitalizacijo poslovanja, lesno industrijo, začetne investicije na manj razvitih območjih) – 7 %,
- odobravanje semenskega kapitala (konvertibilna posojila in kapitalski vložki) – 1 %,
- srednjeevropski sklad skladov za tvegan kapital (CEFOF 2017 – 2026) – 1 %.

Z navedenimi ukrepi je Sklad:

- angažiral cca 600 mio EUR virov,
- odobril skoraj 900 mio EUR finančnih sredstev,
- podprl cca 13.800 projektov.

4.1.2. Uresničevanje strateškega poslanstva 1 preko operativne vloge 1 – Ponudnik finančnih spodbud MSP-jem, ter start-up in scale-up podjetjem s poudarkom na prioriteth razvojnih področjih

Strateško poslanstvo 1 se uresničuje preko operativne vloge 1 – *ponudnik finančnih spodbud MSP-jem, start-up in scale-up podjetjem s poudarkom na prioriteth razvojnih področjih*¹⁵, v okviru katere so definirani ukrepi za doseganje merljivih ciljev.

Načrtovani ukrepi v okviru operativne vloge 1 so zasnovani tako, da MSP-jem, start-upom in scale-upom zagotavljajo stabilen in dostopen vir financiranja, kar omogoča boljše poslovanje, rast in razvoj. S tem se povečuje njihova konkurenčnost na trgu in prispeva k splošnemu gospodarskemu razvoju.

---

¹⁵ Prioriteth razvojna področja: a) Vertikalne skupine: pametna infrastruktura (mesta, skupnosti, stavbe, dom z lesno verigo), informacijsko komunikacijske tehnologije (IKT), trajnostni viri in surovine, trajnostna hrana in turizem, zdravje – medicina, mobilnost, materiali kot končni produkti, tovarne prihodnosti; b) Horizontalne skupine / trajnostni vidik: krožno, zeleno, digitalna transformacija, družbeno koristno.

Slika 6: Ukrepi Sklada v okviru operativne vloge 1

Eden izmed učinkovitih ukrepov, zelo dobro prepoznan tudi za ravni EU in širše, je odobranje garancij za bančne kredite, kar MSP-jem omogoča lažji dostop do potrebnih finančnih sredstev. Poleg tega subvencioniranje obrestnih mer zmanjšuje finančno breme podjetij in povečuje njihovo sposobnost za investiranje v razvojne projekte.

Kot pomemben se je izkazal tudi ukrep – odobranje mikrokreditov in specifičnih kreditnih linij MSP-jem ter start-up in scale-up podjetjem (še posebej v zadnjih letih, ko so se podjetja soočala oz. se soočajo z različnimi krizami – covid, energetska kriza, poplave, negotove geopolitične razmere ipd.).

Poleg podpore »klasičnim« podjetjem pa je potrebno posebno pozornost nameniti tudi start-up in scale-up podjetjem, ker imajo le-ta zaradi svoje specifičnosti nekoliko drugačne potrebe. Zato sta bistvenega pomena tudi ukrepa odobranje zagonskih subvencij, ki omogočajo novim podjetjem, da premostijo

začetne finančne ovire in pospešijo svoj razvoj, ter (v sodelovanju s privatnimi investitorji) tudi odobranje zagonskega kapitala in kapitala za rast.

Ne glede na pomembnost zgoraj navedenih ukrepov je potrebna osredotočenost tudi odobranje specifičnih finančnih spodbud za naložbe v prioritetnih razvojnih področjih. Te spodbude so namenjene trajnostnemu razvoju MSP-jev, kar vključuje naložbe v okolju prijazne tehnologije, energetske učinkovitost in druge trajnostne prakse, ter tudi naložbe v prioritetne sektorje Slovenije (les, digitalizacija, zelene naložbe ipd.). Specifične spodbude se lahko izvajajo kot povratne ali nepovratne spodbude ali kot kombinacija povratnih in nepovratnih sredstev (t. i. blending).

Zagotavljanje ustreznih virov financiranja pa samo po sebi ni več dovolj. Potrebno je povečati usmerjenost podjetij na prioritetna razvojna področja in s tem povečati število projektov, ki delujejo v teh ključnih sektorjih. Zato je Sklad oblikoval operativno vlogo 2 in 3 preko katerih bo podjetjem zagotavljal dvig poslovnih in razvojnih kompetenc, vključno z oblikovanjem partnerstev za trajnostni razvoj.

4.1.3. Cilji in finančni okvir strateškega poslanstva 1

V okviru strateškega poslanstva 1, ki ga bo Sklad uresničeval preko operativne vloge 1, se za obdobje 2024 – 2030 načrtujejo naslednji cilji:

- odobriti cca 900 mio EUR finančnih spodbud,
- podpreti cca 12.000 projektov,
- angažirati cca 630 mio EUR virov.

Viri za izvajanje načrtovanih ukrepov in doseganje zastavljenih ciljev se bodo zagotavljali iz:

- ponovne uporabe sredstev v upravljanju,
- lastnih sredstev Sklada,
- sredstev EKP (izključno za nepovratna sredstva),
- nacionalnega proračuna.

4.2. Strateško poslanstvo 2 - Zapolnjevanje vrzeli v razvojnih in poslovnih kompetencah MSP-jev, start-up in scale-up podjetij

4.2.1. Izhodišča za strateško poslanstvo 2

Vse pomembnejši omejitveni dejavniki za dvig produktivnosti, razvoj gospodarstva ter t. i. zeleni in digitalni prehod postaja pomanjkanje ustrezne delovne sile ter znanj, spretnosti in kompetenc.

Tudi pri start-up podjetjih se izkazuje, da je ena izmed največjih ovir za razvoj in rast start-up podjetij oz. za prehajanje iz ene razvojne faze v drugo poleg dostopa do financiranja in administrativnih ovir pomanjkanje znanj, spretnosti in kompetenc njihovih vodij in zaposlenih.

4.2.1.1. Strateška izhodišča

- Program evropske kohezijske politike (EKP) ¹⁶

Pri pripravi Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021 – 2027 je Slovenija izhajala iz Strategije razvoja Slovenije 2030 (SRS 2030). Napredek redno spremlja Urad RS za makroekonomske analize in razvoj, ki ugotavlja, da so ključnega pomena ukrepi v smeri večje odpornosti gospodarstva in družbe, izkoriščanja novih priložnosti ter pospešitve prehoda v visoko produktivno, nizkoogljično in krožno gospodarstvo. Za doseganje ciljev SRS 2030 mora Slovenija ukrepe prednostno usmerjati na področja, ker so zaznani največji izzivi:

- **Pospeševanje rasti produktivnosti, vključno z razvojem ustreznih kompetenc,**
- Pospeševanje prehoda v nizkoogljično krožno gospodarstvo;
- Krepitev odpornosti zdravstvenega sistema in finančne vzdržnosti sistemov socialne varnosti;
- Krepitev razvojne vloge države in njenih institucij.

- Industrijska strategija za Evropo ¹⁷

Nova industrijska strategija za Evropo, sprejeta s strani EK 10. marca 2020 in posodobljena 5. maja 2021, opredeljuje ukrepe za pospešitev zelenega in digitalnega prehoda industrije EU. Izpostavlja tudi pomen start-upov, scale-upov in MSP kot gonilne sile inovacij in digitalne transformacije EU ter potrebo po spodbujanju start-upov, scale-upov in MSP pri soočanju s ključnimi izzivi podnebne nevtralnosti in digitalizacije ter pomen prenosa znanja med mladimi, tehnološko podkovanimi MSP pri prilagoditvi poslovnih modelov in razvoju novih oblik dela za digitalni in zeleni prehod. Prav tako opredeljuje, da je **za dvig konkurenčnosti evropske industrije ključno povečati naložbe v znanja, spretnosti in kompetence zaposlenih.**

- Evropski zeleni dogovor¹⁸

Evropski zeleni dogovor, sprejet 11. decembra 2019 s strani EK, je strategija razvoja EU, katere cilj je doseči podnebno nevtralnost do leta 2050. V ospredje med drugim postavlja pomen izpopolnjevanja znanj in spretnosti oziroma usposabljanja v podjetjih, vključno z MSP, kot enega izmed ključnih ukrepov za doseg t. i. zelenega prehoda.

¹⁶ Vir: <https://evropskasredstva.si/app/uploads/2022/12/Program-evropske-kohezijske-politike-sprejeta-verzija-12.-12.-2022.pdf>

¹⁷ Evropska komisija. (2020). Nova industrijska strategija za Evropo. COM(2020)102 final. Industrijska strategija za Evropo. Dostopno prek <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0102&from=SL>

¹⁸ Evropska komisija. (2019). Evropski zeleni dogovor. COM(2019) 640 final. Dostopno prek https://eurlex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0015.02/DOC_1&format=PDF

- Program znanj in spretnosti za Evropo za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost¹⁹

Program znanj in spretnosti za Evropo za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost, sprejet 1. julija 2020, določa prednostne naloge in ukrepe na področju izpopolnjevanja (tj. izboljšanja obstoječih znanj in spretnosti) in prekvalifikacije (tj. usposabljanja v novih znanjih in spretnostih) za delovna mesta v zelenem in digitalnem gospodarstvu. EK v Programu med drugim opredeljuje, da je za dosego t. i. zelenega prehoda ključno, da države članice povečajo podporo za izpopolnjevanje in prekvalifikacijo, še posebej zaposlenih v MSP.

- Slovenska strategija trajnostne pametne specializacije (S5)²⁰

Slovenska strategija pametne specializacije sprejeta 9. marca 2022 s strani Vlade RS, vključuje opredelitev nacionalnih strateških razvojnih prioritet ter celovit sveženj ukrepov za spodbujanje inovacij prek vseh stopenj tehnološke razvitosti, pri čemer S5 predstavlja omogočilen pogoj za izvajanje cilja politike 1 'pametnejša Evropa s spodbujanjem inovativne in pametne gospodarske preobrazbe' v okviru EKP v programskem obdobju 2021–2027. S5 predvideva ukrepe tudi na področju usposabljanja za demonstracijo in uporabo novih tehnologij in na področju zagotavljanja podpore podjetjem, vključno s start-upi, scale-upi in MSP-ji, pri razvoju izdelkov, testiranju rešitev s pomočjo zunanjih strokovnjakov in mentorjev.

- Novi evropski program za inovacije²¹

Novi evropski program za inovacije sprejet 5. julija 2022 s strani EK, podrobneje opisuje pomen t. i. deep-tech inovacij za krepitev konkurenčnosti evropskih gospodarstev in vključuje nabor ukrepov na področju izboljšanja dostopa deep-tech podjetij v razširitveni fazi do financiranja, okvirnih pogojev za deep-tech inovacije, spodbujanja inovacijskih ekosistemov, talentov na področju deep-tech tehnologij in izboljšanja okvira oblikovanja inovacijskih politik. Program med drugim izpostavlja, da start-upi in scale-upi, še posebej tisti, ki delujejo na deep-tech področjih potrebujejo dostop do obsežne ponudbe znanj in spretnosti na področju naravoslovja, tehnologije, inženirstva in matematike (STEM) kot tudi podjetniške spretnosti ter s tem povezanih zmogljivosti ter države članice poziva, da oblikujejo posebne ukrepe na tem področju.

- Poročilo o produktivnosti 2023²²

UMAR izpostavlja, da se zaostanek Slovenije za povprečjem EU v letu 2022 ni zmanjšal in BDP še vedno znaša 89 % povprečja EU. Rast BDP temelji predvsem na povečani količini dela, medtem ko rast realne produktivnosti ostaja skromna. Za produktivnost Slovenije je pomemben poudarek na inovacijah, trajnostnih praksah in vlaganju v človeški kapital. Priporočila se osredotočajo na krepitev odpornosti in konkurenčnosti slovenskega gospodarstva, ter predlagajo reforme na področju davkov, trga dela in inovacijskih ekosistemov. Ključni dejavniki uspešnosti Slovenije so prehod v pametno, zeleno gospodarstvo, naložbe v raziskave in razvoj ter digitalno povezanost, kar je nujno za prehod v zeleno gospodarstvo. Pomembne so strateške naložbe v inovacije, trajnost in človeški kapital (usposobljena delovna sila, socialni kapital in spodbujanje inovacijsko usmerjenih človeških virov).

- Evropski inovacijski indeks 2024²³

¹⁹ Evropska komisija. (2020). Program znanj in spretnosti za Evropo za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost. COM(2020) 274 final. Dostopno prek <https://eur-lex.europa.eu/legalcontent/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0274&>

²⁰ Služba Vlada RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko. Slovenska strategija trajnostne pametne specializacije – S5. Dostopno prek <https://evropskasredstva.si/slovenska-strategija-pametne-specializacije/>

²¹ Evropska komisija (2022). Novi evropski program za inovacije. Dostopno prek <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022DC0332&from=EN>

²² UMAR. (2023). Poročilo o produktivnosti 2023. Dostopno prek https://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/publikacije/Porocilo_o_produkktivnosti/2023/PoP_2023s.pdf

²³ Vir: https://ec.europa.eu/assets/rtd/eis/2024/ec_rtd_eis-country-profile-si.pdf

Evropski inovacijski indeks je letno poročilo EK, ki ocenjuje inovacijsko uspešnost držav članic na podlagi 32 kazalnikov, ki vključujejo različne vidike inovacij, kot so raziskave in razvoj, uporaba informacijskih tehnologij, izobraževanje, podpirne politike in gospodarski učinki. Evropski inovacijski indeks je pomembno orodje za spremljanje napredka in primerjavo inovacijske uspešnosti med državami članicami.

Slovenija je v letu 2024 na lestvici Evropskega inovacijskega indeksa napredovala za eno mesto in zaseda 17. mesto, vendar še vedno ostaja pod povprečjem EU. V letu 2024 je dosegla 91 odstotkov povprečja EU, kar je nekoliko slabše kot v letu 2023, ko je dosegla 95,1 odstotka povprečja EU. S tem dosežkom se Slovenija uvršča na prvo mesto zmernih inovatorov in presega povprečno uspešnost skupine zmernih inovatorov, ki v letu 2024 znaša 84,4 odstotka.

- Relativno močna področja Slovenije
  - javno-zasebne znanstvene soobjave,
  - vključenost v vseživljenjsko učenje,
  - mednarodne znanstvene soobjave,
  - MSP s produktivnimi inovacijami,
  - podjetja, ki nudijo usposabljanje IKT,
- Relativno slaba področja Slovenije
  - izdatki za inovacije, ki niso neposredno povezani z raziskavami in razvojem,
  - delež izvoza z znanjem intenzivnih storitev,
  - izdatki tveganega kapitala,
  - izdatki za inovacije na zaposlenega,
  - okoljske tehnologije.

- Poročilo o stanju digitalnega desetletja²⁴

Poročilo o stanju digitalnega desetletja, ki ga je julija 2024 objavila EK vsebuje celovit pregled napredka pri prizadevanjih za doseganje digitalnih ciljev, določenih za leto 2030 v okviru programa politike evropskega digitalnega desetletja. Analiza kaže, da skupna prizadevanja držav članic ne bodo dosegla ravni ambicij EU. Ugotovljene vrzeli vključujejo potrebo po dodatnih naložbah na ravni EU in nacionalni ravni, zlasti na področju digitalnih znanj in spretnosti, visokokakovostne povezljivosti, uporabe umetne inteligence in podatkovne analitike v podjetjih, proizvodnje polprevodnikov in zagonskih ekosistemov.

Poročilo o digitalnem desetletju za Slovenijo 2024²⁵ izkazuje dve prednostni področji, kjer je bil zaznan opazen napredek – tj. digitalne javne storitve, vključno z e-zdravjem, ter infrastrukturo povezljivosti (pokritost slovenskih gospodinjstev znaša 78,5 %, pokritost na ravni EU pa povprečno znaša 64 %). Poročilo hkrati izpostavlja tudi dve glavni slabosti oz. področji, ki ju je potrebno izboljšati. To sta področji digitalizacije MSP in pomanjkanje IKT strokovnjakov. Slovenija je po osnovni stopnji digitalne intenzivnosti MSP pod povprečjem EU (50,4 % podjetij v primerjavi s 57,7 % povprečjem EU), prav tako so MSP pod povprečjem pri uporabi umetne inteligence, oblaka in podatkovne analitike, kjer znaša delež 44,7 %, na ravni EU pa v povprečju 54,6 %. Zaradi pomanjkanja strokovnjakov iz področja informacijsko komunikacijskih tehnologij se veliko podjetij sooča s težavami pri zaposlovanju, kar kaže na kritično vrzel na digitalnem trgu dela.

4.2.1.2. Zaznane vrzeli Sklada v obdobju 2018²⁶ – 2023

²⁴ Evropska komisija (2024). Poročilo o stanju digitalnega desetletja 2024 Dostopno prek <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/node/12810/printable/pdf>

²⁵ Evropska komisija (2024). Poročilo o stanju digitalnega desetletja za Slovenijo 2024 Dostopno prek <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/factpages/slovenia-2024-digital-decade-country-report>

²⁶ Sklad je z izvajanjem vsebinskih spodbud pričel v letu 2019.

Povpraševanje podjetij po spodbudah za dvig poslovnih in razvojnih kompetenc Sklada vsako leto presega ponudbo Sklada. Zaradi omejenih sredstev lahko Sklad povprečno zadovolji le cca 60 % celotnega povpraševanja.

Slika 7: Primerjava prejetih in odobrenih vlog

4.2.1.3. Doseženi rezultati Sklada po strateškem programu Sklada za obdobje 2018 – 2023

Skladno z zaznanimi potrebami MSP-jev, start-upov in scale-upov na področju poslovnih in razvojnih kompetenc je Sklad v obdobju 2018 – 2023 izvajal:

- vsebinsko podporo prejemnikom sredstev (MSP) v začetnih fazah življenjskega razvoja 2017 – 2018,
- vsebinsko podporo prejemnikom sredstev (MSP) v obdobju 2018 – 2023,
- celovit vavčerski sistem spodbud za MSP 2018 – 2023,
- vavčerski sistem spodbud malih vrednosti za MSP 2021 – 2023 – ReactEU.

V okviru navedenih programov je bilo:

- vključenih cca 700 start-up in scale-up podjetij v vsebinsko podporo in
- odobrenih cca 14.000 vavčerjev v višini 55 mio EUR.

4.2.2. Uresničevanje strateškega poslanstva 2 preko operativne vloge 2 - ponudnik specifičnih spodbud za dvig poslovnih in razvojnih kompetenc (skills) v MSP-jih, start-up in scale-up podjetjih

Strateško poslanstvo 2 se uresničuje preko operativne vloge 2 – ponudnik specifičnih spodbud za dvig poslovnih in razvojnih kompetenc, v okviru katere so definirani ukrepi za doseganje merljivih ciljev.

Ukrepi, ki jih Sklad načrtuje v okviru operativne vloge 2, so zasnovani za sistematično zmanjšanje razvojnih in poslovnih vrzeli ter za spodbujanje trajnostne rasti in razvoja MSP-jev, start-up in scale-up podjetji.

OPERATIVNA VLOGA 2

PONUDBNIK SPECIFIČNIH SPODBUD ZA DVIG POSLOVNIH IN RAZVOJNIH KOMPETENC (SKILLS) v MSP-jih

VAVČERJI	MENTORSKI PROGRAMI	PROGRAMI USPOSABLJANJA IN POVEZOVANJA
<p>za sofinanciranje posameznih storitev za dvig poslovnih kompetenc MSP</p>	<p>za start-upe in scale-upe /izkušeni mentorji in strokovnjaki/</p>	<p>za inovativne MSP-je, start-upe in scale-upe</p>
<p>Enostavne in hitro dostopne spodbude malih vrednosti za MSP</p>	<p>Brezplačno individualno (ena-na-ena) podpora s strani izkušenega start-up mentorja na različnih področjih</p>	<p>Pred-inkubacijski, inkubacijski in horizontalni pospeševalniški programi /Izgradnja skalabilnega poslovnega modela, pospeševanje prodaje, vodenje/upravljanje start-up podjetja, prototipiranje, vpeljava vitkih in agilnih metod v poslovanje, rast in širitev na (tuje) trge,.../</p>
<p>Max. 60-odstotno sofinanciranje oz. do 9.999,99 nepovratnih sredstev</p>	<ul style="list-style-type: none"> Izgradnja/izboljšave poslovnega modela Razvoj produkta Trženje in prodaja Finančno upravljanje Operativni procesi Timsko vodenje in organizacijski razvoj Ključni indikatorji poslovanja podjetja (KPIs) Mreženje in povezovanje s ključnimi partnerji in viri financiranja Vstop na nove trge Drugo	<p>Investicijski pospeševalniški programi /omogočajo specializirano podporo pri pridobivanju investicij/</p>
<ul style="list-style-type: none"> Vavčer za udeležbo v gospodarskih delegacijah v tujino Vavčer za pridobitev certifikatov kakovosti Vavčer za zaščito intelektualne lastnine Vavčer za celostno vrednotenje okoljskih vplivov (LCA) Vavčer za statusno preoblikovanje družb Vavčer za pomoč pri prenosu lastništva Vavčer za trajnostno poročanje MSP (ESG vavčer) Vavčer za kibernetično varnost Vavčer za spodbujanje prototipiranja pri zagonskih podjetjih	<p>Lista mentorjev je dostopna na spletni strani SPS</p> 	<p>ki vključujejo:</p> <ul style="list-style-type: none"> promocijsko-izobraževalne dogodke mreženja in 'match-making' storitve izobraževanja usposabljanja ekspertna svetovanja študijske obiske in skupinske obiske konferenc drugo
		

Slika 8: Ukrepi Sklada v okviru operativne vloge 2

Vavčerji predstavljajo nadaljevanje sistema dodeljevanja spodbud malih vrednosti, ki bo MSP-jem omogočal bistveno poenostavljen dostop do sofinanciranja, s pomočjo katerih bodo le - ta krepila svojo konkurenčnost in kompetence. Izboljšani učinki se bodo odražali v njihovi hitrejši rasti. Na ta način je mogoče pričakovati tudi večji delež prihodkov MSP-jev v prihodkih celotnega podjetniškega sektorja. S tem bodo odstranjene znane ovire, iz katerih izhaja nevarnost, da bi prav MSP-ji začeli zaostajati v rasti in razvoju v primerjavi z večjimi podjetji. Večje stopnje preživetja in uspehi obstoječih podjetij vplivajo tudi na odločitve bodočih ali potencialnih podjetnikov o njihovi lastni podjetniški poti.

Mentorski programi in programi usposabljanja in povezovanja so osredotočeni na krepitev znanj, spretnosti in kompetenc predvsem inovativnih zagonskih podjetij (start-up podjetij) pa tudi drugih MSP preko zagotavljanja različnih visoko specializiranih in ciljno usmerjenih podpornih storitev (tj. start-up mentoriranja, ekspertnega svetovanja, skupinskih usposabljanj, študijskih obiskov, ipd.) na različnih poslovnih področjih (npr. na področju oblikovanja poslovnega modela, razvoja in trženja produkta, vstopa in širitve na tujih trgih, vključevanja v verige vrednosti, delovanja po trajnostnih in krožnih principih ipd.).

4.2.3. Cilji in finančni okvir strateškega poslanstva 2

V okviru strateškega poslanstva 2, ki se bo uresničeval preko operativne vloge 2 se za obdobje 2024 – 2030 načrtuje:

- odobriti cca 50 mio EUR sredstev²⁷,
- podpreti oz. vključiti cca 9.000 projektov²⁸,
- angažirati cca 50 mio EUR virov²⁹,
- dvigniti kvaliteto prijavljenih projektov oz. delež podjetij, ki izvajajo projekte osredotočene na prioritetna razvojna področja.

Viri za izvajanje načrtovanih ukrepov in doseganje zastavljenih ciljev se bodo zagotavljali iz:

- sredstev EKP (izključno za nepovratna sredstva),
- nacionalnega proračuna.

---

²⁷ V načrtovani višini odobrenih sredstev so upoštevani ukrepi, ki se bodo izvajali preko operativnih vlog 2, 3 in 4.

²⁸ V številu podprtih projektov so upoštevani projekti, ki bodo podprti v okviru operativnih vlog 2, 3 in 4.

²⁹ V načrtovani višini angažiranih virov so upoštevani viri, ki so potrebni za uresničevanje operativnih vlog 2, 3 in 4.

4.3. Strateško poslanstvo 3 - Povečanje števila inovativnih in trajnostno usmerjenih MSP-jev, start-up in scale-up podjetij

4.3.1. Izhodišča za strateško poslanstvo 3

Poslovna okolja so v zadnjih letih postala tako kompleksna, da je za povečanje števila inovativnih in trajnostno usmerjenih MSP-jev, start-up in scale-up podjetij potrebno oblikovanje programov, ki so specializirani bodisi kot vertikalni pospeševalniški programi bodisi kot čezmejni. Glede na zaznane potrebe in vrzeli podjetij, se le-ti oblikujejo glede na razvojna področja ali glede na geografsko osredotočenost preko t. i. partnerstev za trajnostni razvoj.

4.3.1.1. Strateška izhodišča

- Program evropske kohezijske politike (EKP) ³⁰

Program v okviru prednostne naloge 1. 'Inovacijska družba znanja' in specifičnega cilja 1.3 'Krepitev trajnostne rasti in konkurenčnosti MSP ter ustvarjanje delovnih mest v MSP, med drugim s produktivnimi naložbami' med drugim predlaga izvedbo različnih ukrepov za:

- o nadgradnjo in izvajanje celovitih storitev za podporo podjetjem pri rasti in razvoju (npr. preko pospeševalnikov), s ciljem razvoja in optimizacije ekosistema za podporo podjetništvu in inovativnosti;
- o spodbujanje mladih podjetij in novih podjetniških podjetij (start-up podjetij) za začetno delovanje in hitrorastočih podjetij (scale-up podjetij), vključno z mentorskimi in/ali coaching shemami, različnimi usposabljanji (tudi v tujini), različnimi aktivnostmi izmenjave znanj in izkušenj (npr. promocijskih in mreženjskih dogodkov) ter različnimi podpornimi storitvami za krepitev sodelovanja z institucijami znanja, ponudniki različnih svetovalnih storitev in (potencialnimi) investitorji.

Program prav tako vključuje opredelitev, da se bodo ukrepi s teh področij prednostno osredotočali na področja skladna z načeli krožnega gospodarstva.

- Globalni podjetniški monitor - GEM³¹

Raziskava Globalni podjetniški monitor (Global Entrepreneurship Monitor – GEM) ugotavlja, da je za dolgoročni uspeh in trajnostno rast ključna zgodnja usmeritev podjetij v mednarodno okolje, kjer razvijajo in tržijo konkurenčne izdelke ali storitve. Majhnost domačega trga namreč spodbuja iskanje priložnosti v tujini, še posebej za inovacijsko usmerjena podjetja, ki lahko najdejo svoje mesto na nišnih trgih, zato Slovenija izstopa z visoko globalno usmerjenostjo zgodnjih podjetnikov, kar kaže na aktivno vključevanje v mednarodno poslovno okolje. Medtem ko nekatera nova podjetja najprej krepijo lokalno prisotnost pred mednarodno širitvijo, so druga (npr. tehnološki start-upi), že od začetka usmerjena globalno. Ta dinamika odraža raznolikost pristopov in strategij podjetij pri prilagajanju na globalne trge, ki so odvisni od specifičnih značilnosti podjetij in njihovih ciljnih trgov.

GEM priporoča:

- Ustvarjanje okolja, ki spodbuja inovacije in mednarodno sodelovanje - slovenski podjetniki so izrazili relativno nizka prizadevanja po rasti, zato je potrebno okrepiti podporo za boljši dostop na mednarodne trge, spodbujati sodelovanje v mednarodnih raziskovalnih in razvojnih projektih, nuditi podporo pri vstopu na nove trge ter spodbujati mreženja in partnerstva z mednarodnimi podjetji;

³⁰ Program evropske kohezijske politike v obdobju 2021–2027 v Sloveniji. Dostopno prek https://www.eu-skladi.si/si/dokumenti/kljucni-dokumenti/program-ekp-2021-27_si_sfc-razlicica-1-2.pdf

³¹ Vir: Širec, K., Tominc, P., Bradač Hojnik, B., Rus, M. in Crnogaj, K. (2024). Podjetništvo za trajnostno prihodnost – GEM Slovenija 2023. Dostopno prek https://ipmmp.um.si/wp-content/uploads/2024/05/GEM_2023-web.pdf

- Pospešitev podpore za inovacijsko usmerjena podjetja s poudarkom na pametni in zeleni preobrazbi, z zagotovitvijo mehanizmov podpore za mednarodno širitev podjetij ter spodbujanjem vključevanja trajnostnih ciljev v poslovne modele. S tem se bo slovenskim podjetjem omogočilo, da ne le uspevajo na domačem trgu, ampak tudi izkoristijo priložnosti na mednarodnih trgih, hkrati pa prispevajo k globalnim ciljem trajnostnega razvoja;
- Spodbujanje družbeno odgovornega podjetništva, saj rezultati raziskave GEM izkazujejo kar 56,1 % podjetnikov v Sloveniji, ki želijo s svojim delom ustvariti spremembe v svetu. Z razvojem specifičnih finančnih spodbud, ki se osredotočajo na reševanje družbenih, okoljskih in trajnostnih izzivov je potrebno podpirati družbeno odgovorno. Z dodatno vzpostavljenimi mrežami in platformami bi se omogočalo povezovanje podjetnikov z enakimi vrednotami in cilji ter podpirala izmenjava znanj in izkušenj na tem področju;
- Razvoj partnerstev med javnim in zasebnim sektorjem: oblikovalci politik bi morali vzpostaviti platforme, ki omogočajo sodelovanje med vladami, podjetji, nevladnimi organizacijami in akademskimi institucijami. Partnerstva lahko prispevajo k izmenjavi znanja, izkušenj in najboljših praks, ki podjetnikom pomagajo pri integraciji trajnostnih strategij v njihovo poslovanje.

- Strategija mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči RS do leta 2030³²

Mednarodno razvojno sodelovanje, ki izhaja iz Strategije mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči RS do leta 2030:

- prispeva k doseganju trajnostnega razvoja v tretjih državah na način, da se okrepijo zmogljivosti in oblikujejo razvojni modeli v različnih sektorjih, kar omogoča gospodarski razvoj celotne panoge,
- krepi prepoznavnost Slovenije in njene vloge v donatorski skupnosti kot razvojnega partnerja in krepi udeležbo svojih izvajalcev/deležnikov,
- podpira razvoj spodbudnega poslovnega okolja in prenos dobrih poslovnih praks, znanja in tehnologij slovenskih razvojnih partnerjev v partnerske države.

Mednarodno sodelovanje zasleduje nacionalne interese skladne s strateškimi cilji Vlade RS, saj:

- prispeva k povečanju deleža izvoza ustvarjenega s strani MSP, s poudarkom na visoko tehnoloških podjetjih, in se s tem približa povprečju ostalih evropskih držav,
- spodbuja internacionalizacijo MSP-jev, ki zaradi majhnega domačega trga in ohlajanja oz. upočasnjene gospodarske rasti na trgih EU, predstavlja ključni element za rast MSP-jev,
- krepi vključenost slovenskih visoko tehnoloških podjetij in raziskovalnih inštitutov v razvojnem sodelovanju tudi z državami izven EU in na ta način povečuje učinkovitost razvojnega sodelovanja z mednarodnimi partnerji, kot je UNIDO.

- Program spodbujanja investicij in internacionalizacije slovenskega gospodarstva 2021 – 2026³³

Program spodbujanja investicij in internacionalizacije slovenskega gospodarstva v središče postavlja tri strateška področja: trajnost, inovativnost in digitalizacijo, ter opredeljuje ambiciozno vizijo internacionalizacije slovenskega gospodarstva pod sloganom »Zelena. Ustvarjalna. Pametna.«.

Zaradi majhnega domačega trga, ki posledično omejuje priložnosti za rast in ekonomijo obsega, je mednarodna usmeritev slovenskega tržnega gospodarstva ključna, še posebej za MSP, za katera je v veliki večini internacionalizacija poslovanja nujna za preživetje, obenem pa se lahko tudi nadpovprečno hitro prilagajajo novim trendom in na teh področjih tudi hitro rastejo.

³² Strategija mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči Republike Slovenije do leta 2030. Dostopno prek <https://www.gov.si teme/nacrtovanje-in-izvajanje-mednarodnega-razvojnega-sodelovanja-in-humanitarne-pomoci-slovenije/>

³³ Program spodbujanja investicij in internacionalizacije slovenskega gospodarstva 2021 – 2026. Dostopno prek <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/kljucni-poudarki-programa-spodbujanja-investicij-in-internacionalizacije-slovenskega-gospodarstva/>

Zaradi geografske lokacije postaja Slovenija vse bolj pomembna za gospodarstva v Srednji in Vzhodni Evropi (Nemčija, Francija, Italija, Hrvaška, Avstrija), poleg tega razpolaga z obnovljivimi naravnimi viri, zato ima visok potencial za prehod v zeleno gospodarstvo (znanje, inovativnost, investicije in kompetence). Izkoriščanje konkurenčnih prednosti in sistematičen in ciljno usmerjen pristop na sektorje, ter prednostne trge kot trge priložnosti se z definiranimi ukrepi za spodbujanje internacionalizacije zasledujejo glavni cilji, ki so usmerjeni v diverzifikacijo izvoza, povečanje števila izvoznikov (predvsem MSP), višje pozicioniranje v globalnih verigah vrednosti, zmanjšanje zaostanka pri deležu vhodnih tujih neposrednih investicij v BDP za drugimi državami EU, krepitev slovenskih investicij v tujini, ciljno usmerjenost in izboljšanje prepoznavnosti Slovenije kot tudi učinkovitost ekosistema.

- Program znanj in spretnosti za Evropo za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornosti³⁴

Program znanj in spretnosti za Evropo za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost, sprejet 1. julija 2020, določa prednostne naloge in ukrepe na področju izpopolnjevanja (tj. izboljšanja obstoječih znanj in spretnosti) in prekvalifikacije (tj. usposabljanja v novih znanjih in spretnostih) za delovna mesta v zelenem in digitalnem gospodarstvu. EK v Programu med drugim opredeljuje, da je za dosego t. i. zelenega prehoda ključno, da države članice povečajo podporo za izpopolnjevanje in prekvalifikacijo, še posebej zaposlenih v MSP, ter z različnimi ukrepi krepijo regionalna in lokalna središča podjetniških znanj in spretnosti za podporo zagonskim podjetjem, podjetnim zaposlenim in inovatorjem.

4.3.1.2. Doseženi rezultati po strateškem programu Sklada za obdobje 2018 – 2023

V obdobju 2018 – 2023 je Sklad svojo osredotočenost usmeril tudi v oblikovanje partnerstev za trajnostni razvoj. Partnerstva so se oblikovala tako na nacionalni, kot tudi na globalni ravni. V okviru globalnega povezovanja je, poleg MGTŠ in MZEZ ter ostalih nacionalnih institucij in drugih deležnikov, pomemben partner Sklada tudi UNIDO, predvsem v luči vključevanja specifičnega sektorja MSP-jev, start-up in scale-up podjetij, ki so bili v preteklosti v pretežni meri izvzeti, imajo pa velik potencial globalnega razvoja in rasti.

Najpomembnejša partnerstva, ki so vključevala podjetja v mednarodne razvojne projekte:

- mednarodni biotehnoški grozd, v okviru katerega je bila vzpostavljena pilotna platforma inovacijskega grozda v biofarmaceutskem in medicinskem sektorju. Identificiranih je bilo 39 skupnih projektov, med katerimi se kot vodilni partnerji pojavljajo tudi slovenska podjetja. Za izboljšanje institucionalne in podjetniške zmogljivosti za razvoj sodelovalnega inovacijskega ekosistema so se izvedle različne izobraževalne delavnice in mednarodni seminarji in študijski obiski. Podana je bila ocena izvedljivosti vzpostavitve kubansko-slovenskega inovacijskega grozda, izvedena SWOT analiza in model poslovnega grozda, ter različna B2B in bilateralna srečanja. Partnerji projekta so slovenske raziskovalne in akademske ustanove, slovenska podjetja s področja biotehnologije in številne tuje raziskovalne in akademske ustanove;
- vodikova industrija v Sloveniji in CEE regiji – vzpostavljeno je bilo razvojno partnerstvo za vodikovo industrijo med MSP-ji v Sloveniji, ki bo v nadaljnji fazi vključilo sodelujoče partnerje v Globalno partnerstvo za vodik v industriji, kar bo podjetjem omogočilo prenos znanja, krepitev kapacitet, iskanje rešitev in vzpostavljanje skupnih projektov. Globalno partnerstvo za vodik v industriji predstavlja platformo za politični dialog, ozaveščanje, izmenjavo znanja, razvoj skupnih (demonstracijskih) projektov in pripravo različnih dokumentov (npr. smernic, načrtov, dobrih praks) na področju vodikovih tehnologij in zelenega vodika. Tehnično sodelovanje bo

³⁴ Evropska komisija. (2020). Program znanj in spretnosti za Evropo za trajnostno konkurenčnost, socialno pravičnost in odpornost. COM(2020) 274 final. Dostopno prek <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0274&>

državam v razvoju in državam v tranziciji pomagalo pri oblikovanju in izvajanju nacionalnih industrijskih načrtov za zeleni vodik in pilotnih projektov. V Globalno partnerstvo za vodik v industriji so že vključene številne države, tako razvite (Avstrija, Nemčija, Združeni arabski emirati idr.), kot tudi države v razvoju (Kostarika, Ekvador, Maroko, Egipt, Južna Afrika idr.);

- inovacijski center za pametno proizvodnjo na Zahodnem Balkanu, v okviru katerega je bil ustanovljen inovacijski center za pametno proizvodnjo v Novem Sadu. V partnerstvo so vključena slovenska podjetja, ki se ukvarjajo z digitalno preobrazbo, Kompetenčni center za sodobne tehnologije vodenja, Digitalno inovacijsko stičišče Slovenije, Fakulteta za elektrotehniko Univerze v Ljubljani in druge slovenske institucije, ter tuji partnerji iz Republike Srbije, Bosne in Hercegovine, Črne gore, Albanije, Severne Makedonije idr.;
- pospeševalniški programi zdravje, strojna oprema, web 3.0, idr.;
- čezmejna partnerstva za start-up in scale-up podjetja (Izrael, London, Dubaj, idr.).

4.3.2. Uresničevanje strateškega poslanstva 3 preko operativne vloge 3 – Spodbujevalec razvojnih partnerstev za dvig inovativne usmerjenosti in trajnosti MSP-jev, start-up in scale-up podjetij

Strateško poslanstvo se uresničuje preko operativne vloge 3 – spodbujevalec razvojnih partnerstev za dvig inovativne usmerjenosti in trajnosti MSP-jev, start-up in scale-up podjetij, v okviru katere so definirani ukrepi za doseganje merljivih ciljev.

Razvojna partnerstva za dvig inovativne usmerjenosti in trajnosti MSP-jev, start-up in scale-up podjetij so ključna za spodbujanje gospodarskega razvoja ter tehnološkega napredka v regiji. Takšna partnerstva prinašajo večplastne koristi, saj povezujejo različne deležnike, kot so podjetja, raziskovalne inštitucije, vlade ter finančni sektor, v skupnem prizadevanju za ustvarjanje bolj dinamičnega in trajnostnega poslovnega okolja.

Z vzpostavitvijo močnih razvojnih partnerstev lahko MSP-ji, start-up in scale-up podjetja hitreje napredujejo, se prilagajajo spreminjajočim se tržnim pogojem ter prispevajo k trajnostnemu gospodarskemu razvoju.

OPERATIVNA VLOGA **3**

SPODBUJEVALEC RAZVOJNIH PARTNERSTEV ZA DVIG INOVATIVNE USMERJENOSTI IN TRAJNOSTI MSP-jev, start-up in scale-up podjetij

Slika 9: Ukrepi Sklada v okviru operativne vloge 3

Preko partnerstev za trajnostni razvoj se skladno s potrebami in zaznanimi vrzeli MSP-jev, start-up in scale-up podjetij oblikujejo vertikalna pospeševalniki na razvojno prioritetenih področjih³⁵ ali čezmejni, ki so osredotočeni na krepitev znanj in spretnosti za vstop in širitev na tuje trge (npr. na področju oblikovanja strategije širitve, prodaje in trženja na tujih trgih ipd.). Podjetja se v okviru partnerstev povezujejo z institucijami znanja, razvojno-raziskovalnimi institucijami ali laboratoriji in podpornimi institucijami, in sicer najprej na nacionalni ravni, nato pa tudi na globalni.

³⁵ Razvojna področja: 1) pametna infrastruktura, 2) napredne informacijsko-komunikacijske tehnologije, 3) trajnostni viri in surovine, 4) trajnostna hrana in turizem, 5) zdravje – medicina, 6) mobilnost, 7) napredni materiali kot končni produkt ter 8) tovarne prihodnosti. Ta področja se horizontalno povezujejo s trajnostnimi vidiki: 1) krožnim, 2) zelenim, 3) digitalnim in 4) družbeno koristnim.

4.3.3. Cilji in finančni okvir strateškega poslanstva 3

V okviru strateškega poslanstva 3, ki se bo uresničeval preko operativne vloge 3 se za obdobje 2024 – 2030 načrtuje:

- odobriti cca 50 mio EUR sredstev³⁶,
- podpreti / vključiti cca 9.000 projektov³⁷,
- angažirati cca 50 mio EUR virov³⁸,
- vzpostaviti pospeševalnik za vsako prioriteto razvojno področje, ki upošteva vsaj enega od štirih trajnostnih vidikov.

Viri za izvajanje načrtovanih ukrepov in doseganje zastavljenih ciljev se bodo zagotavljali iz:

- sredstev evropske kohezijske politike (izključno za nepovratna sredstva),
- lastnih sredstev in
- sredstev nacionalnega proračuna.

---

³⁶ V načrtovani višini odobrenih sredstev so upoštevani ukrepi, ki se bodo izvajali preko operativnih vlog 2, 3 in 4.

³⁷ V številu podprtih projektov so upoštevani projekti, ki bodo podprti v okviru operativnih vlog 2, 3 in 4.

³⁸ V načrtovani višini angažiranih virov so upoštevani viri, ki so potrebni za uresničevanje operativnih vlog 2, 3 in 4.

4.4. Strateško poslanstvo 4 – Dvigovanje pomena podjetnosti in inovativnosti v Sloveniji

4.4.1. Izhodišča za strateško poslanstvo 4

Z usmerjenimi aktivnostmi za dvig pomena podjetnosti in inovativnosti se prispeva tako k povečanju zanimanja za podjetništvo, spodbujanju podjetniškega duha ter posledično k izboljšanju ustanavljanja novih podjetij, kot tudi k privabljanju tujih investitorjev tveganega kapitala v Slovenijo. Vzpostavljane partnerstev z deležniki tujih ekosistemov (predvsem inovativnih zagonskih) prispeva k povečanju lastniških vlaganj v podjetja in povečanju njihove konkurenčnosti na tujih trgih.

4.4.1.1. Doseženi rezultati strateškem programu Sklada za obdobje 2018 – 2023

Za dvigovanje pomena podjetnosti in inovativnosti je Sklad v obdobju 2018 – 2023 izvajal številne aktivnosti:

- organizacija in soorganizacija številnih dogodkov, konferenc, srečanj ipd;
- komunikacija in promocija: Sklad je uporabljal različne oblike komuniciranja in promocije za širjenje informacij in obveščanje javnosti preko e-novic, sporočil za javnost ter sodelovanja na okroglih mizah, delavnicah in novinarskih konferencah;
- specializirani pripomočki: Sklad je oblikoval specializirane pripomočke, kot so pripomočki za pripravo vlog na javne razpise, orodja za pomoč podjetjem pri doseganju ekonomskih, socialnih in upravljaljskih ciljev, ter druge specializirane digitalne platforme.

4.4.2. Uresničevanje strateškega poslanstva 4 preko operativne vloge 4 – promotor podjetništva in inovativnosti

Strateško poslanstvo 4 se uresničuje preko operativne vloge 4 – promotor podjetništva in inovativnosti, v okviru katere so definirani ukrepi za doseganje merljivih ciljev.

Promocija podjetništva in inovativnosti zajema različne visoko specializirane in ciljno usmerjene aktivnosti za krepitev prepoznavnosti slovenskega podjetniškega ekosistema – tj. različnih deležnikov (npr. podjetij, javnih in zasebnih investitorjev tveganega kapitala, subjektov podjetniškega in inovativnega okolja, start-up svetovalcev, start-up mentorjev in ekspertnih svetovalcev) in njihovih aktivnosti, še posebej z namenom privabljanja tujih investitorjev tveganega kapitala k investiranju v slovenska podjetja in spodbujanja trženjskih in razvojnih partnerstev med podjetji in drugimi deležniki ekosistema, tako doma kot v tujini.

OPERATIVNA VLOGA

4

PROMOTOR PODJETNIŠTVA IN INOVATIVNOSTI

**PROMOVIRANJE SLOVENSKEGA PODJETNIŠKEGA
EKOSISTEMA ZA DVIG INOVATIVNE USMERJENOSTI**

**Informiranje MSP-jev, start-up in
scale-up podjetij**

- Mednarodne podjetniške konference
- Nacionalno tekmovanje za najperspektivnejši start-up
- Srečanja investorjev tveganega kapitala
- Promocija in strokovna podpora pri upravljanju Registra inovativnih zagonskih podjetij in Registra podjetij z visoko dodano vrednostjo
- Okrogle mize, dogodki, novinarske konference, spletne strani, e-novice, sporočila za javnost, oglaševanje,...

Razvojni+Plus

Ostala promocija

- ESG pripomoček za MSP-je
- Pripomočki za pripravo vlog (poslovni načrt, amortizacijski načrt,...) za MSP-je

Razvojni+Plus

Slika 10: ukrepi Sklada v okviru operativne vloge 4

4.4.3. Cilji in finančni okvir strateškega poslanstva 4

V okviru strateškega poslanstva 4, ki se bo uresničeval preko operativne vloge 4 se za obdobje 2024 – 2030 načrtuje:

- odobriti cca 50 mio EUR sredstev³⁹,
- podpreti / vključiti cca 9.000 projektov⁴⁰,
- angažirati cca 50 mio EUR virov⁴¹.

Viri za izvajanje načrtovanih ukrepov in doseganje zastavljenih ciljev se bodo zagotavljali iz:

- sredstev evropske kohezijske politike (izključno za nepovratna sredstva),
- lastnih sredstev in
- sredstev nacionalnega proračuna.

---

³⁹ V načrtovani višini odobrenih sredstev so upoštevani ukrepi, ki se bodo izvajali preko operativnih vlog 2, 3 in 4.

⁴⁰ V številu podprtih projektov so upoštevani projekti, ki bodo podprti v okviru operativnih vlog 2, 3 in 4.

⁴¹ V načrtovani višini angažiranih virov so upoštevani viri, ki so potrebni za uresničevanje operativnih vlog 2, 3 in 4.

4.5. Strateško poslanstvo 5 - Usmerjenost delovanja Sklada v korist MSP-jev, start-up in scale-up podjetij, upoštevanje ESG načela in racionalno poslovanje

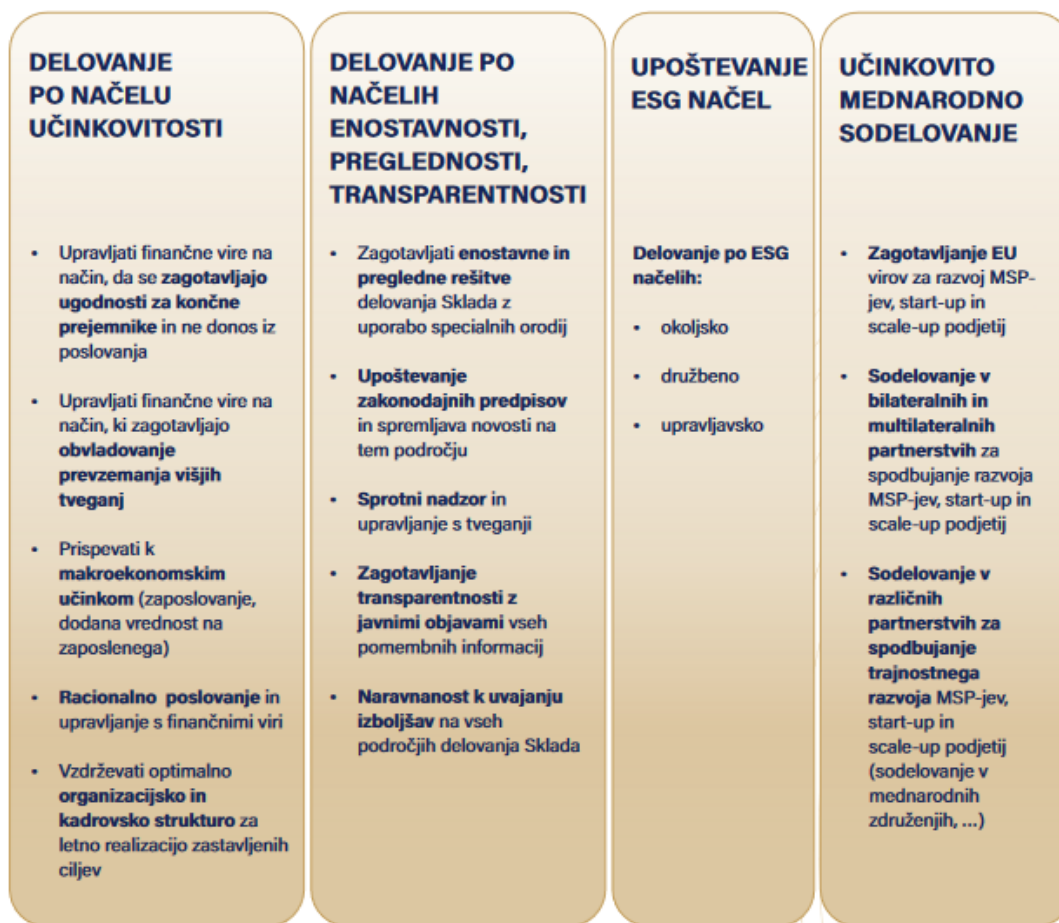
4.5.1. Uresničevanje strateškega poslanstva 5 preko operativne vloge 5 – učinkovita javna institucija z upoštevanjem ESG načela

Strateško poslanstvo 5 se uresničuje preko operativne vloge 5 – učinkovita javna institucija z upoštevanjem ESG načela, v okviru katere so definirani ukrepi za doseganje merljivih ciljev.

Za realizacijo načrtovanih ukrepov ima Sklad jasno definirane naloge in aktivnosti, opredeljene po posameznih sektorjih / oddelkih, znotraj katerih so definirani poslovni procesi.

OPERATIVNA VLOGA 5

UČINKOVITA JAVNA INSTITUCIJA Z UPOŠTEVANJEM ESG NAČEL

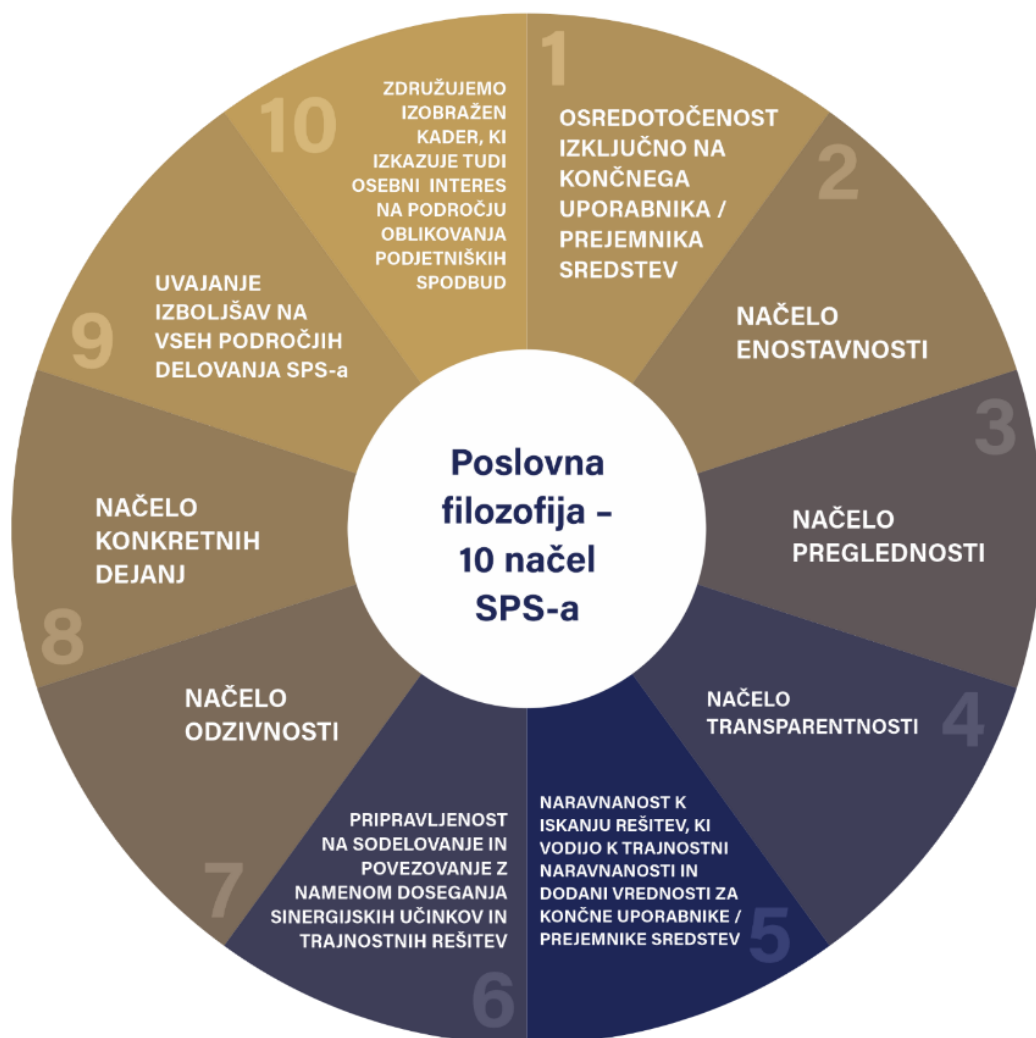
Slika 11: ukrepi Sklada v okviru operativne vloge 5⁴²

⁴² Za doseganje zastavljenih ciljev je potrebna tudi ustrezna organizacijska in kadrovska struktura. Obstoječa organizacijska in kadrovska struktura se bo po potrebi prilagajala, pričakuje pa se, da bo trenutno maksimalno dovoljeno število zaposlenih po kadrovskega načrtu zadoščalo za izvedbo načrtovanih ukrepov. V primeru izvajanja dodatnih projektov se bodo izvajale projektne zaposlitve, ki bodo financirane iz projektov, ki jih bo Sklad prejel v izvajanje.

Delovanje Sklada je vseskozi podvrženo iskanju hitrih, enostavnih in preglednih rešitev, kar Skladu omogoča uporaba specialnih orodij. Že vzpostavljena orodja so prilagojena internemu poslovanju Sklada in potencialnim končnim prejemnikom sredstev Sklada, vendar pa se bodo v prihodnje nadgrajevala in prilagajala izkazanim potrebam oz. se bodo po potrebi oblikovala nova (vključno z glavnimi informacijskimi sistemom za podporo poslovanja Sklada).

Ker bo tudi v prihodnjem obdobju **dovzetnost Sklada za tveganja** (angleško risk appetite) **srednja do visoka**, ostaja eden pomembnejših poslovnih procesov upravljanje s tveganji, ki opredeljuje načine, usmeritve in postopke za njegovo ugotavljanje, ocenjevanje, spremljanje ter zmanjševanje obstoječega in potencialnega tveganja. Sklad ima za vsako vrsto identificiranega tveganja vzpostavljen učinkovit in ustrezen sistem upravljanja, kar pomeni varno poslovanje in odgovorno upravljanje tveganj.

Operativna vloga 5 se celovito uresničuje tudi z 10 načeli poslovne filozofije Sklada. Poslovna filozofija je celostni in korporativni sistem vrednot, norm, pravil, stališč, prepričanj, skupnih lastnosti, načinov izvajanja procesov in postopkov, vedenja in načinov delovanja zaposlenih, skupnih ciljev ter vrste in oblike interakcij tako znotraj organizacije kot z njegovim zunanjim okoljem. Poslovna filozofija zaposlenih na Skladu vključuje usmeritve, prikazane na sliki spodaj.

Slika 12: Poslovna filozofija - 10 načel Sklada

Kot finančna institucija igra Sklad pomembno vlogo pri t. i. zelenem prehodu slovenskega podjetniškega sektorja zaradi spodobnosti zagotavljanja in virov v bolj trajnostne, učinkovite in krožne pobude in projekte. Sklad bo še naprej krepil prizadevanja za integracijo okoljskih, družbenih in upravljaljskih načel v produkte, procese in storitve. Integracija ESG načel se izvaja na ravni:

- Sklada kot institucije z uporabo digitalnih rešitev za bolj trajnostne, okolju prijazne in učinkovite poslovne procese, ter
- končnih prejemnikov z osredotočanjem na napredna tehnološka in inovativna podjetja, ter njihovo zeleno in družbeno preobrazbo, vključevanjem kriterijev povezanih s trajnostno v obstoječe produkte Sklada, ipd.)

Sklad že ima sklenjena številna partnerstva na mednarodnem nivoju, katera bo krepil tudi v prihodnjem obdobju. Partnerstva so vzpostavljena za namene koriščenja EU virov za podporo MSP-jev, start-upov in scale-upov, kot tudi za spodbujanje razvoja podjetij na bilateralni in multilateralni ravni in panožnega povezovanja z različnimi mednarodnimi mrežami in združenji (AECM, EIF-NPI Equity platform, SME Finance Forum, InvestEurope,...).

**SKUPNI CILJI IN
FINANČNI OKVIR
2024 - 2030**

5. Skupni cilji in finančni okvir 2024 – 2030

Pričujoč dokument določa usmeritve Sklada za obdobje 2024 – 2030, ter ukrepe, ki so načrtovani za doseganje merljivih ciljev, in sicer:

- zagotoviti cca **680 mio EUR virov**,
- odobriti cca **950 mio EUR spodbud**;
- podpreti cca **21.000 projektov**, in sicer preko:
  - finančnih spodbud,
  - specifičnih spodbud za dvig poslovnih in razvojnih kompetenc (skills) v MSP-jih, ter start-up in scale-up podjetjih,
  - razvojnih partnerstev za dvig inovativne usmerjenosti in trajnosti MSP-jev, start-upov in scale-upov,
  - promoviranja podjetništva in inovativnosti;
- spodbuditi cca **1.400 mio EUR investicij** v gospodarstvu.

Skupni pregled ciljev po operativnih vlogah v obdobju 2024 – 2030:

Strateška poslanstva	Operativne vloge	Cilji	
		Načrtovana višina odobrenih sredstev	Načrtovano število podprtih projektov
Strateško poslanstvo 1 – Zapolnjevanje finančnih vrzeli v MSP-jih, start-up in scale-up podjetjih, s poudarkom na prioriteten razvojno pomembnih področjih	Operativna vloga 1 – ponudnik finančnih spodbud za MSP-je, ter start-up in scale-up podjetjem, s poudarkom na prioriteten razvojnih področjih	900 mio EUR	12.000
Strateško poslanstvo 2 – Zapolnjevanje vrzeli v razvojnih in poslovnih kompetencah MSP-jev, ter start-up in scale-up podjetij	Operativna vloga 2 – Ponudnik specifičnih spodbud za dvig poslovnih in razvojnih kompetenc v MSP-jih, ter start-up in scale-up podjetjih	50 mio EUR	9.000
Strateško poslanstvo 3 – povečanje števila inovativnih in trajnostno usmerjenih MSP-jev, start-up in scale-up podjetij	Operativna vloga 3 – spodbujevalec razvojnih partnerstev za dvig inovativne usmerjenosti in trajnosti MSP-jev, start-up in scale-up podjetij		
Strateško poslanstvo 4 – dvigovanje pomena podjetnosti in inovativnosti v Sloveniji	Operativna vloga 4 – promotor podjetništva in inovativnosti	Aktivnosti se sproti izvajajo tekom splošnega poslovanja Sklada, ter okviru v različnih programov / projektov, ki jih izvaja Sklad	
Strateško poslanstvo 5 – usmerjenost poslovanja Sklada v korist MSP-jev, start-up in scale-up podjetij upoštevanje načela ESG in racionalno poslovanje	Operativna vloga 5 – učinkovita finančna institucija z upoštevanjem ESG načela	Operativna vloga 5 je vezana na Sklad kot institucijo in nima neposredne povezave z višino odobrenih sredstev in številom podprtih projektov MSP-jev, start-up in scale-up podjetij.	
Skupaj		950 mio EUR	21.000

V dokumentu je predstavljen načrtovan scenarij prihodnjega obdobja poslovanja Sklada, ki ne predvideva uporabe dodatnih virov za izvajanje povratnih finančnih spodbud. Za doseganje zastavljenih ciljev so predvideni naslednji viri:

- lastna sredstva Sklada,
- ponovna uporaba že vplačanih sredstev v upravljanju,
- sredstva EKP (upoštevana so izključno le za financiranje nepovratnih spodbud, za izvajanje povratnih spodbud pa niso upoštevana),
- sredstev skladov, ki jih upravljajo druga ministrstva ali državne institucije (npr. Sklad za podnebne spremembe),
- nacionalnega proračuna (za izvajanje ukrepov za obmejna problemska območja ter za izvajanje ukrepov na področju lesne industrije).

SLOVENSKI PODJETNIŠKI SKLAD

Javni sklad Republike Slovenije za podjetništvo
Ulica kneza Koclja 22
2000 Maribor

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA GOSPODARSTVO,
TURIZEM IN ŠPORT

Sofinancira
Evropska unija